

SAYI: 2
OCAK - ŞUBAT
2026

EMEKLİ POSTASI

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ BÜLTENİDİR

1. Emekli Kurultayı

Emekli Maaşları Zor Mu Ödeniyor? - Nazır Kapusuz

Emeklilerin Barınma Sorunu - Aynur Savaş Uluğtuğ

Emekliyi Böyle Mahvettiler - Prof. Dr. Aziz Çelik

60 Yaş Üzeri Beslenme - Müge Ülker

Özcan Yaman ile Röportaj - Hatice Özbay

Sahaf - Murat Yıldırım

Film Dünyası - Yaman Öğüt

**GÜÇLÜYÜZ
FARKINDAYIZ
YAN YANAYIZ**

**ÇALIŞARAK
ÖLMEK
İSTENİYORUZ!**

TIP BÜLTENİ

Emekliler Tandoğan'dan Seslendi: "SÖMÜRÜYE SON, BÜTÇEDEN HAKKIMIZI İSTİYORUZ!"

Haber: Mahinur Özur Biler

6 Aralık 2025'te Ankara Tandoğan'da, Yurttaş Birlikteliği Platformu'nun çağrısıyla düzenlenen "Emeklilerin ve Emekçilerin Bütçe Hakkı" mitingi binlerce yurttaşın katılımıyla gerçekleşti. Mitingde; emeklilerin, emekçilerin, gençlerin ve engellilerin insanca yaşam talepleri; bütçeden adil pay istemi, sağlık hizmetlerine erişim ve barınma hakkı gibi konular öne çıktı. Etkinliğe çok sayıda sivil toplum örgütü, sendika, meslek örgütü ve siyasi parti destek verdi.

Katılımcılar, Anadolu Kültür Merkezi önünde buluşarak sloganlar eşliğinde Tandoğan Meydanı'na yürüdü. Meydanda buluşan binlerce emekli ve emekçi pankartlar ve sloganlarla bütçe hakkı ve insanca yaşam taleplerini dile getirdiler. Miting alanında hem emekliler hem de çalışanlar ortak sorunlarını gündeme taşıdı. Türkiye İşçi Partisi de çeşitli şehirlerden gelen emekli üyeleriyle mitinge destek vererek dayanışmayı büyüttü.

Bu miting, neoliberal politikaların yarattığı yoksulluğa karşı halkın örgütlü tepkisi olarak öne çıktı. Emekliler, "bütçe hakkı" talebiyle yalnızca kendi yaşam koşullarını değil, tüm emekçi sınıfların geleceğini savundu. Tandoğan Meydanı, halkın birleşik mücadelesinin ve dayanışmasının sembolü hâline geldi.

İzmir

İzmir

İzmit

Balıkesir/Edremit'te ortaklaştırmak ve büyütmek

İÇİNDEKİLER

HABERLER	2
BAŞYAZI.....	3
MERHABA - Yayın Kurulu	
AKADEMİSYEN GÖZÜYLE	4
EMEKLİYİ BÖYLE MAHVETTİLER! - Prof. Dr. Aziz Çelik	
EKONOMİ.....	6
EMEKLİ MAAŞLARI ZOR MU ÖDENİYOR? - Nazır Kapusuz	
HUKUK.....	8
ANAYASA'DA EMEKLİYE YER VAR MI? - Kağan Şeker	
AKADEMİSYEN GÖZÜYLE	9
EMEKLİLERİN BARINMA SORUNU - Aynur Savaş Uluğtuğ	
RÖPORTAJ.....	10-11
ÖZCAN YAMAN İLE RÖPORTAJ - Hatice Özbay	
HABER	12-14
1. EMEKLİ KURULTAYI	
SAĞLIK.....	15 - 16
60 YAŞ ÜZERİ BESLENME - Müge Ülker	
ETİK ONUR VE YETKİN YAŞAM - Dilek Kırcıoğlu	
SENDİKA DERNEK.....	17-19
• BU ÜLKENİN GERÇEK GÜCÜ EMEKLİ VE EMEKÇİLERDİR!	
• Gönül Boran Özüpak	
• YAŞAMDAN EMEKLİ OLMADIK! - Mehmet Öztürk	
• TAMAMLAYICI EMEKLİLİK SİSTEMİ 2026 - Dilek Ete	
• İKTİDARIN EMEKLİ DÜŞMANLIĞINDA	
SINIR YOK! - ÜİD DER	
KÜLTÜR SANAT.....	20-23
SAHAF - Murat Yıldırım	
FİLM DÜNYASI - Yaman Öğüt	
SUDOKU	
KATKIDA BULUNANLAR	
Düzeltilen: Hülya Key	
Sayfa Tasarımı: Levent Dönmez - Yavuz Kaynar	

EMEKLİ POSTASI KÜNYE

Sahibi : Türkiye İşçi Partisi

Adres : Caferağa Mah. General Asım Gündüz Cad.
Yeğiner Sitesi B Blok No: 37 Kat: 2 D: 4
Kadıköy / İstanbul

Yazı İşleri Müdürü : Hadice Özbay

Türü : Yaygın, süresiz, parti bülteni

Matbaa : Deren Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
OSB Mah. Orkide Cad. No:9/Z Beylikdüzü / İstanbul

İletişim : editor@emeklipostasi.org

MERHABA!

YAYIN KURULU

23 Kasım 2025'te yapılan 1. Emekli Kurultayı'na yetiştirebildiğimiz EMEKLİ POSTASI'nın ilk sayısının TIP'li emekli temsilciliklerinin bulunduğu il ve ilçelerde gerçekleştirilen satış/dağıtım çalışmalarından son derece olumlu geri dönüşler aldık. Yapılan eleştirileri de dikkate alarak; içerik olarak daha doyurucu ve olabildiğince aktüel, teknik olarak ise göze daha çok hitap eden ikinci sayı ile bir kez daha sizlere "Merhaba!" diyebilmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

2026 yılı bütçesi ile ilgili görüşmeler, 2025 Aralık ayı enflasyon oranının açıklanmasına paralel olarak emekli aylıklarına uygulanacak artış oranı, en düşük emekli aylığının belirlenme süreci, yaygınlaşan yaşlı yoksulluğunun emekli kesiminde yarattığı barınma sorununun yaşattığı trajik olaylar, geçtiğimiz iki ayda emeklileri ülke gündeminin ilk sıralarına taşıdı.

Ülkemizde bir ekonomik krizden çok bir bölüşüm krizinden söz etmek yerinde olacaktır. Bu gerçeklik ister istemez bizi emeklilerin, emekçilerin ve yoksul halk kesimlerinin yaşadığı sorunların odağına yönelmeye itiyor. Sermayenin ve mevcut iktidarın ülke kamusal kaynaklarını bölüşmek konusundaki arsız ve fütursuz saldırıları ne kadar politikse, buna karşı duruşla kazanımlar elde etme mücadelesi de o denli politik olmak durumundadır. Sendikal mücadele ile siyasal mücadelenin et ile tırnak kadar ayrılmazlığı gerçeği mücadele yılmız olan 2026'da sık sık gündeme gelecek görünüyor. Emekli Postası daha sonraki sayılarda bu konuyu, alanın tüm bileşenleri ile tartışmaya açacağı bir yayın politikası izleyecek. İktidara yakın çevrelerde 2026 yılı için emeklilere dair pek çok yeni düzenlemenin ve pilot uygulama hazırlıklarının düşünüldüğü spekülasyonu dikkate alındığında, emeklilerin birikmiş ve güncel sorunlarının çözümü için Anayasal bir hak olan sendika hakkı mücadelesi giderek önem kazanmaktadır.

Elinizdeki sayıda; 1. Emekli Kurultayı'na ait kapsamlı bir haber ve yorum, ilk sayıda yer veremediğimiz emekli örgütlenmelerinin tanıtım yazılarının devamı, haberler, hukuk, sağlık ve akademisyen gözüyle gibi başlıklar altında güne ve gündeme ışık tutan yazıların yanı sıra kültür-sanat sayfalarımız da yer alıyor. Emekliyi sadece barınan ve karnını doyurmaya çalışan bir toplumsal kesim olarak değil sosyal yaşamın değerli bir örneği olarak gören anlayışımızı beğeneceğinizi umuyoruz.

Önümüzdeki sayı yayınlandığında son cemre toprağa düşmüş, ağaçların köklerine yürüyen su doğayı canlandırmış ve birlikte mücadelenin çiçekleri açmışken yeniden "Merhaba!" demek dileğiyle...

EMEKLİYİ BÖYLE MAHVETTİLER!

PROF. DR. AZİZ ÇELİK

Bugün emekli aylıkları sefalet düzeyindeyse bunun sebebi hükümetin yıllardır uyguladığı "neoliberal-muhafazakâr kırmaları" sosyal güvenlik politikalarıdır. Bu politikalar sonucunda emeklilerin pastadaki payı yüzde 45 geriledi.

ZAM İLLÜZYONU!

En büyük patron olarak TÜİK'in açıkladığı aralık ayı enflasyonu yüzde 0,89; yıllık enflasyon ise yüzde 30,89 oldu. Milyonların alacağı enflasyon farkı da belli oldu. Dikkat edin "zam" demiyorum. Çünkü zam olmadı, sadece enflasyon farkı verildi. Hem sadece emekliler ve kamu görevlileri için değil, özel sektör çalışanları için de açıklanan enflasyon verisi üst sınır oldu.

Olaçakları bilmek için kâhin olmaya gerek yoktu. Şunlar oldu:

- Kemer sıkma politikasının tam gaz devam edeceği belli oldu.
- Emeklilere ve memurlara resmi enflasyon dışında bir iyileştirme yapılmadı.
- İşçi ve Bağ-Kur emeklileri için yüzde 12 civarında artış oldu.
- En düşük emekli aylığı 20 bin TL'ye yükseltildi. En düşük aylığa sözde 1062 TL "iyileştirme) yaptılar!
- Ortalama emekli aylığı 23 bin 500 TL civarında oldu.
- Memur ve memur emeklileri ise enflasyon farkından dolayı yaklaşık yüzde 18,4 fark aldı.

Ortada bir illüzyon var. Aylık, maaş ve ücretlerde bir artış yok, refah artışı yok! Sadece resmi enflasyon kadar fark ödeniyor. Emeklilerin ve çalışanların kaybettiklerinin bir kısmı geri verilecek. Bunun adı zam değil, enflasyon farkıdır. Kamu çalışanlarının alacağı enflasyon farkı şaşırtmasın. Temmuz 2025'te toplu sözleşmedeki acayip hüküm nedeniyle sadece yüzde 5 zam aldılar. Şimdi onun farkını alıyorlar.

EMEKLİNİN KÜÇÜLEN PAYI!

Günün sonunda kemer sıkma politikası ve emek gelirlerini bastırma politikası devam edecek. "Enflasyonu düşürüyoruz" safsatası ile fatura emekli ve çalışanlara çıkarılacak. Bu tabloda en perişan olacak kesim emekliler olacak. Emekli aylıklarında dibe doğru yarış devam edecek.

Emekli aylıklarının alım gücü ve emeklilerin pastadaki payı AKP hükümetleri döneminde giderek düştü. Emeklileri perişan ettiler. Bir yandan emekli aylıklarının sefalet aylığına düşürdüler öte yandan emeklileri tıpkı asgari ücrette olduğu gibi dipte eşitlediler

Emekli aylıklarının gerçek durumunu anlamak için ne enflasyon ne de döviz karşılaştırmaları anlamlı. Bakılması gereken yer emekli aylıklarının pastadaki payıdır. Kısaca tıpkı asgari ücrette olduğu gibi emekli aylıklarında da Kişi Başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (KB GSYH) ile ortalama emekli aylıklarını karşılaştıracamız. Diğer karşılaştırmalar emeklilerin refahı ve bölüşümdeki payı hakkında gerçek bir fikir vermez.

Emekli Aylıklarının Pastadaki Payı (2003-2025)		
Yıl	Ortalama Emekli Aylığının KB GSYH Oranı (%)	KB GSYH'ye Göre Değişim 2003:100
2003	51,90	100
2004	49,50	95
2005	51,70	99
2006	49,60	96
2007	50,00	96
2008	47,90	92
2009	53,50	103
2010	51,90	100
2011	48,30	93
2012	48,20	93
2013	47,00	90
2014	46,20	89
2015	44,40	86
2016	47,60	92
2017	44,20	85
2018	42,10	81
2019	44,00	85
2020	42,70	82
2021	34,50	66
2022	27,20	52
2023	28,20	54
2024	32,50	63
2025	28,60	55

Kaynak ve açıklama: SGK ve TÜİK verileri. Ortalama emekli aylığı. Emeklilere yapılan toplam ödemenin pasif sigortalı dosya sayısına bölünmesiyle bulunmuştur. 2025 ortalama emekli aylığı Ocak-Ekim 2025 dönemidir.

Emeklilerin günlük yaşamlarından bildikleri gerçeği verilerle açıklayalım: Tablo 1'de görüldüğü üzere AKP döneminde emekli aylıklarının payı 100'den 55'e geriledi. 2003 yılında ortalama emekli aylığını kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla ile karşılaştırdığımızda yaklaşık yüzde 52'sine karşılık geliyordu. 2025 yılında bu oran yüzde 29'un altına geriledi. Düşüş özellikle 2015 sonrasında hızlandı ve 2020'li yıllarda dipleri gördü.

Neden emekliler için yapılan toplam ödemenin GSYH içindeki toplam payını değil de KB GSYH karşısında ortalama emekli aylığını esas alıyorum? Yanıt basit. Bir yandan emekli sayısı arttı. Bir yandan nüfus arttı. KB GSYH daha anlamlı bir büyüme göstergesidir. Öte yandan emekli sayısı artışı nüfus artışından hızlı olduğu için toplam pasta payı anlamlı sonuçlar üretmez. O nedenle sihirli oran kişi başına ortalama emekli aylığının kişi başına pastaya oranıdır.

Sözün özü bugün ortalama bir emekli 2003 yılında göre 100 alması gerekirken 55 alıyor. 2003 yılında ortalama yıllık 306 TL olan emekli aylığı 2025 yılında ortalama (yıllık) 17 bin 72 TL oldu.

Bunun anlamını şöyle açıklayalım: Eğer emekli aylıklarının 2003 veya 2009'daki düzeyi korusaydı ve emeklilerin pastadaki payı düşmeseydi herkesin emekli aylığı 55 değil 100 olurdu. Sizin emekli aylığınız kaç para olmalıydı? Hesap basit! Yapın içler dışlar çarpımını, bulun gerçeği. Buna ayrıca 2026 artışı da eklenmeli.

Halep oradaysa arşın burada! Mesele kaynak sorunu değil. Mesele paylaşım sorudur. Emekli aylıkları sistematik olarak düşürüldü, ayrılan pay kısıldı ve aylıklar sefalet düzeyine düştü.

EMEKLİ AYLIKLARI NEDEN BU HÂLDE?

Peki emekli aylıkları, emeklilerin pastadaki payı neden düştü? Emekli aylıklarının düşüş sebepleri 1999 ve 2008’de yapılan sosyal güvenlik karşı devrimleri ile sonraki yıllardaki uygulamalardır. İşte bu 6 sebep:

1- Güncelleme katsayısı düşürüldü:

Emekli aylıklarının hesabında dikkate alınan güncelleme katsayısı düşürüldü. Bir sigortalının geçmişteki prime esas kazancının bugünkü değerinin bulunması işlemi güncelleme katsayısı ile yapılır. Güncelleme katsayısı 2008 öncesinde enflasyon+büyüme oranının yüzde 100’ü şeklindeydi. Ancak 2008 yılında bu formül enflasyon+büyümenin yüzde 30’u şeklinde değiştirildi. Böylece emekliler büyümenin yüzde 70’inden mahrum kaldı. İlerleyen yıllarda enflasyon oranlarının da bastırılmasıyla güncelleme katsayısı emekliler için ciddi bir açmazla dönüştü.

2- Aylık bağlama oranı (ABO) düşürüldü:

ABO oranları 2008 ve 1999 öncesi prime esas kazancın en az yüzde 75’i düzeyindeydi ve 25 yıldan fazla çalışılan her yıl için yaklaşık yüzde 3 artardı. Örneğin 35 yıl çalışan bir işçi emeklisi için aylık bağlama oranı brüt kazancının yüzde 105’ine ulaşabilirdi. 2008’de aylık bağlama oranları yüzde 50’ye ve 25 yıl sonrası için yıllık artış yüzde 2’ye düşürüldü. Böylece asgari ücretle çalışan bir işçinin emekli aylığını asgari ücretin yarısında kadar düşmesinin önü açılmış oldu.

3- Aylıkların alt sınırı düşürüldü:

Emekli aylıklarının alt sınırı önemli bir koruma mekanizmasıdır. Tıpkı asgari ücrette olduğu gibi alt sınırın altında aylık olamaz. Geçmişte yüzde 70 olan aylıkların alt sınırı yüzde 35’e kadar düşürüldü. Bunun anlamı aylıkların prime esas kazancı yüzde 35’ine kadar, örneğin asgari ücretin yüzde 35’ine kadar gerilemesidir. Özellikle düşük prim gün sayılarında bu durumla karşılaşılması söz konusudur.

4- Emekli aylıklarının artışı TÜFE’ye endekslendi:

Emekli aylıkları yukarıdaki gibi hesaplandıktan sonra diğer önemli sorun nasıl artacağıdır. Türkiye’de işçi ve Bağ-Kur emekli aylıkları 6 aylık TÜFE oranında memur emekli aylıkları ise toplu sözleşmedeki artış oranında (genellikle resmi enflasyon oranında) artmaktadır. Büyümeden emekliye pay verilmemektedir. Kimi seçim dönemlerindeki sınırlı iyileştirmeler dışında emekli aylıkları artışı enflasyona hapsedilmiştir. Bu nedenle ilk bağlandığında nispeten makul olan emekli aylıkları da ilerleyen yıllarda dibe doğru yaklaşmaktadır.

DİPTE EŞİTLENME VE İLAVE ÖDEME EŞİTSİZLİĞİ

Yukarıdaki dört temel nedenin yanında emekli aylıklarının düşüşüne yol açan ve son yıllarda ortaya çıkan iki sebep daha var.

5- Yama ve dipte eşitleme:

Bunlardan ilki en düşük emekli aylığı uygulamasıdır. Bu uygulama emekli aylıklarının dipte eşitlenmesine, diğer bir ifadeyle ortalama emekli aylıklarının en düşük aylığa yakınsamasına yol açmıştır. Emekli aylıklarının yukarıda anlattığım nedenlerle çok düşmesi nedeniyle hükümet 2019 yılında bir “yama” işlemi başlattı. 2008 yılında yüzde 35’e düşürdükleri alt sınır yerine emekli aylıklarının alt sınırını Hazine katkısıyla yeniden belirlemeye başladılar. Böylece 2008 yılındaki vahim hatadan kısmen dönmüş oldular.

Ancak bu uygulamayı emeklilere daha fazla kaynak ayırarak değil nispeten daha yüksek aylıklarını en düşük düzeye düşürerek yaptılar. Kısaca şöyle yaptılar. En düşük emekli aylıklarını daha fazla artırırken diğer emekli aylıklarını daha az artırdılar. Bunun sonucunda makas iyice kapandı ve emekliler dipte eşitlendi.

Tablo 2: En Düşük Emekli Aylığı ile Ortalama Aylık Makası İyice Kapandı

EMEKLİLER SEFALETTE EŞİTLENDİ!

Dönem	Hazine Katkısıyla En Düşük Emekli Aylığı (TL)	Ortalama Emekli Aylığı (TL)	Ortalama Aylığının En Düşük Aylıktan Farkı (%)
Ocak 2019	1.000	2.090	%109
Temmuz 2025	16.881	20.992	%24
Ocak 2026 (*)	20.000	23.551	%18

(*) Teklif edilen ve yazı kaleme alındığında TBMM’de görülen artış artış. Ocak 2026 ortalama emekli aylığı, eski ortalama aylığın %12,19 ile çarpımıyla bulunmuştur

Tablo 2’de görüldüğü üzere 2019’da en düşük emekli aylığı uygulaması başlatıldığında ortalama aylıklar en düşük aylıkların yaklaşık yüzde 110 fazlasıydı. Temmuz 2025’te ise ortalama aylık en düşük aylığın sadece yüzde 24 fazlasıydı, Ocak 2026’da yüzde 18 civarına geriledi.

Eğer fark 2019’daki gibi olsaydı ortalama aylıkların 35 bin TL civarında olması gerekirdi. En düşük emekli aylığı için sağlanan koruma yeterli olmasa da önemli ancak bu diğer emekli aylıklarının düşürülmesi pahasına yapıldı. Diğer emekli aylıklarındaki artış düşük tutulduğu için asgari ücrette yaşanan tuzak burada da ortaya çıktı. Emekli aylıkları dipte eşitlendi.

6- İlave (seyyanen) ödeme adaletsizliği:

Emekli aylıklarının son yıllarda düşmesinin bir diğer nedeni ise kamu görevlilerine (memurlara) yapılan büyük haksızlıktır. 2023 temmuz ayında memurlar için başlatılan ilave ödeme uygulamasının memur emeklilerine de uygulanacaktı. Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptığı açıklamada ilave ödemenin memur emeklilerine de yansıtılacağı sözünü vermişti. Ancak yapılan yasal düzenleme ile memur emeklileri ilave ödeme kapsamı dışına çıkarıldı. İlave (seyyanen) ödemenin Ocak 2026’da 22 bin 157 liranın olduğunu dikkate alırsak bu miktarın emekli aylıklarına yansıtılmamasının kamu çalışanları için nasıl büyük bir kayıp olduğu ortada.

Bunun sonucunda kamu görevlileri emekli aylıklarında büyük bir düşüş oldu. Temmuz 2023’ten önce emekli olan bir kamu görevlisinin ortalama emekli aylığı maaşının yüzde 75-80’i düzeyinde iken Temmuz 2025 sonrasında bu oran yüzde 40-45 düzeyine düştü.

SORUMLULARI UNUTMA!

Sonuç olarak bugün milyonlarca emeklinin yaşadığı hayal kırıklığının sebepleri sosyal güvenlik sisteminde son çeyrek yüzyılda yapılan iki büyük karşı devrim ve AKP hükümetlerinin emeklilere reva gördüğü uygulamalardır.

Emekli aylıkları sefalet düzeyindeyse ve emekli yoksulluğu giderek artıyorsa bunun nedeni “neoliberal-muhafazakâr kırması” sosyal güvenlik rejimidir. Neoliberal-muhafazakâr kırması sosyal güvenlik rejimi emeklilerin aylıklarını düşürürken onları yeniden çalışmaya zorluyor, ucuz işgücü yapıyor ve yardıma muhtaç korumasız hale getiriyor. Bu sefaletin sorumlularını unutma!

EMEKLİ MAAŞLARI ZOR MU ÖDENİYOR ?

NAZIR KAPUSUZ

Ekonomist

Son 2-3 yıldır emeklilerin bütçe üzerinde yük oluşturduğu, SGK açıklarının çok yükseldiği, gelir gider dengesinin bozulduğu iktidar yöneticileri tarafından sık sık dile getiriliyor.

En son Çalışma Bakanı Vedat Işıkhan "Emeklilerin maaşlarını güç de olsa ödüyorum" açıklaması yaptı. Normalde böyle bir açıklama yatırım piyasalarını allak bullak eder, iflas etmekte olan bir ülkenin bonosu, tahvili talep edilmezdi. Ancak büyük para babaları da bunun yalan olduğunu bildiklerinden hiç tepki vermediler. Peki iktidar temsilcileri bile neden yalan söylüyorlar?

Bu açıklamanın ardından, EYT'nin sanılandan fazla yük getirdiği, Erdoğan'ın "yine kandırıldığı" açıklamaları peş peşe geldi.

Aslında bu haberler gerçeği yansıtmasa da emeklilerin ücret artış taleplerini baskılayan, onların isteklerini yok sayan bir kamuoyu oluşturuluyor.

Emekliler Yardım Değil Kendilerinden Kesileni İstiyor

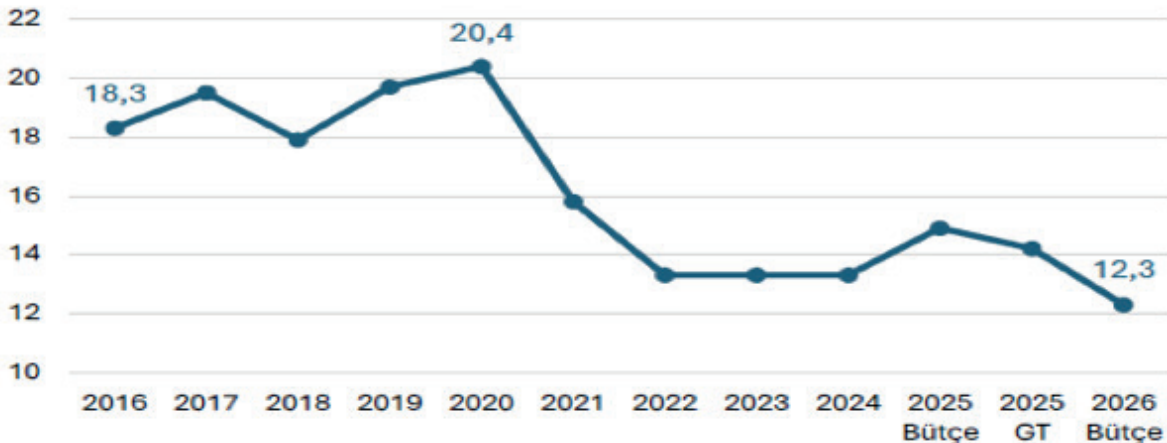
Öncelikle bazı yanlış algıları düzeltmemiz gerekecek. Genelde iktidar yanlısı ekonomistler garip -dünyada kullanılmayan- bir karşılaştırma yapmaktalar. Çalışan sayısı/emekli sayısı oranının 1,7'lere geldiğini, bunun sürdürülemez olduğunu, en az 3 olması gerektiğini belirttiler. Bunu söylemekteki amaçları, şu andaki emeklilerin maaşlarının hâlihazırdaki emekçilerin primlerinden ödendiği algısını yaratmaktır.

"Emekçilere yük bindirerek emeklileri besliyoruz" gibi bir yanlış algı yaratarak emeklileri, toplumun diğer emekçi kesimlerine düşmanlaştırmaktadır. Öyle bir algı yaratılmış durumda ki bir asgari ücretliye "Neden düşük ücret alıyorsunuz?" diye sorsanız sayacağı ilk 3 nedenden birisi "Emekliler çok alıyor bize kalmıyor," olacaktır.

1. Emekliler maaşlarını var olan çalışanların ödediği primlerden almazlar. Onların prim ödemesine bile ihtiyaç yoktur çünkü "çalıştıkları yıllar içinde zaten maaşlarının 1/3'ünü emekli olduklarında maaş ve hizmet alabilmek için vermişlerdir". Bu önemlidir çünkü diğer algı bir muhtaçlık ifadesidir.

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Transferler

Harcama İçindeki Pay

Tablo: Sosyal Güvenlik Kuruluşları Gelir-Gider Dengesi (Mio TL)

Kalem	2023	2024	2025 (1)	2026 (2)
I- GELİRLER	2.133.922	3.852.256	5.197.378	6.895.672
- Prim Tahsilatları	1.503.931	2.823.137	3.875.823	5.174.088
II- GİDERLER	2.172.442	3.863.532	5.461.233	6.939.364
- Sigorta Ödemeleri	1.426.821	2.700.861	3.835.060	4.968.475
- Sağlık Giderleri	553.143	980.870	1.348.095	1.665.236
III- GELİR-GİDER FARKI	-38.520	-11.277	-263.855	-43.692
IV- BÜTÇE TRANSFERLERİ	54.166	36.570	263.855	43.692
- Bütçe Transferleri (3)	875.005	1.436.651	2.086.706	2.328.568

1. Tahmini Gerçekleme 2. Bütçe 3. Hazineden yapılan transfer

2. Şayet iktidarlar bu toplanan primleri kendi hazine iç borçlanmalarında kullanmayı enflasyona karşı daha fazla değer kazanacak şekilde değerlendirseydi, şu anda emeklilere aldıkları maaşın 2-3 katı bile maaş verilebilirdi.

3. Hadi dedikleri gibi olsun ve toplanan primlerle maaşlar ve sağlık harcamaları yapılsın. Bakanlığın kendi sitesine ve tablolarına baktığımızda 2025 yılının ilk 9 ayında 4 trilyon 92 Milyar TL gelir gerçekleşmiş, bunun 2 trilyon 992 milyar TL'si emeklilere ücret (kendisine veya varislerine), ikramiye, bayram ikramiyesi, sağlık harcamaları ve ilaç ödemeleri olarak ödenmiş. Yani toplam gelirin emeklilere gitmektedir. Dolayısıyla gerçekte bir açık bulunmamaktadır.

İktidarın yine ezbere söylediği bir yalan da EYT sonrası bu açığın artmasıdır. Halbuki bütçede son yıllarda kesinti yaşanan önemli kalemlerden birini sosyal güvenlik kurumlarına yapılan ödemeler oluşturmaktadır. Bu durum, EYT'lilerin sosyal güvenlik sistemine yük olduğu yönündeki argümanların da geçersiz olduğunu göstermektedir. 2020 yılına kadar bu oran %20'lerdeyken ne gariptir ki EYT sonrası artacağına düşmüştür.

Görüldüğü gibi Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan transferler yıllar içinde oransal olarak azalmıştır.

Sermaye Teşvikleri Neden Sosyal Güvenlik Harcaması Gibi Gösteriliyor?

2026 Bütçesinde gelirleri giderleri karşılamadığı için Sosyal Güvenlik Kurumlarına Hazineden aktarılan 2 Trilyon 300 Milyar TL'nin yine emeklilerle bir alakası yoktur.

Bu harcamaların önemli bir kısmı sermayeye verilen SGK prim teşviklerinden kaynaklanmaktadır. Yani bu, emeklilere giden değil, direkt patronlara giden bir harcamadır. Madem SGK açık veriyor o zaman bu teşvikleri kaldırın! Bu teşviklerden öncelikle Sabancı, Koç, Cengiz gibi holdingler faydalıyor. Teşvik alan

firmalar 10 yıl boyunca SGK primi ödemiştir. Aslında buradaki transferin Sosyal Güvenlik Harcamalarında değil bütçenin "vergi harcamaları" kısmında yer alması gerekmektedir. Çünkü bu sosyal güvenlik harcaması değil sermaye teşviğidir.

Yine bu açığın diğer bir nedeni de Genel Sağlık Sigortası harcamalarıdır. Bu da yine ne emekçileri ne de emeklileri ilgilendiren bir konudur. Sosyal Güvenliğe sahip olmayan kesimlere harcanan giderlerin "Sosyal Yardımlar" başlığına aktarılması gerekir.

Bunları iktidarın Sosyal Güvenlik Harcamaları içerisinde göstermesi bir hata değil politik bir tercihtir. Böylelikle sermayeye aktardığı teşvikleri gizleyerek sahne ışıklarını emeklilerin üzerine çekmektedir.

Durum böyle olunca aylık sınırının yarısı civarında emekli maaşı alan milyonlarca emeklinin haklı talepleri kamuoyunda yeterince yer alamamaktadır.

ANAYASA'DA EMEKLİYE YER VAR MI?

KAĞAN ŞEKER

Avukat

Ayağımız taşa değse bunu Anayasa'dan bilmek gibi bir eğilimimiz var. Oysa Anayasa dediğimiz şey karşılaştığımız problemlerin çoğunun çözümünü bünyesinde taşımaz. Çözüme ilişkin ipuçları barındırabilir, kimi anahtarlar sahiptir ama çözümün başlı başına adresi değildir. Çünkü esas belirleyici olan Anayasa'nın ardındaki buzdağdır.

Ferdinand Lasalle "Anayasa Nedir?" başlıklı konferansında; ordunun, soyluluğunun, Bay Borsig gibi sanayicilerin, Mendelssohn gibi banker ve borsacıların ve bazı durumlarda işçilerin, emekçilerin haliyle emeklilerin de anayasanın bir parçası olduğunu söylerken dikkat çekmeye çalıştığı şey toplumdaki güç ilişkilerinin anayasa üzerindeki belirleyici etkisiydi. Peki sahiden Anayasa'da emekliye yer var mı?

Anayasalar ile egemen üretim sistemi yani kapitalizm arasındaki ilişki sandığımızdan da teferruatlıdır. Bu yüzden anayasalarda kapitalizmin son derece incelikli anlatımlarıyla karşılaşırız. Anayasaların yalnızca devletin temel erkleri

ve onun organları arasındaki ilişki ile temel hak ve özgürlüklere ilişkin koruma hükümlerini düzenlemesi gerektiği yönündeki yaygın kanaat özellikle genel oy hakkının tanınması ve işçi sınıfının mücadeleleriyle sosyal haklara doğru genişledi. Burjuva hukuku bu kez anayasal olarak tanınmış hakları kanunlar vasıtasıyla sınırlandırmanın ve hatta kullanamaz hale getirmenin yollarını bulmaya adadı kendisini.

1982 Anayasası'nda emeklilik ile doğrudan ilişkilendirilebilecek iki madde bulunuyor. Bunlardan ilki herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğunu düzenleyen 60. madde ile yaşlıların devletçe korunacağına ve devletin buna ilişkin hususları kanunla düzenleyeceğine ilişkin 61. madde. Bu iki madde de haliyle son derece muğlak ve devletin pozitif yükümlülüğüne ilişkin somut kriterler içermeyen maddeler. Emeklilik yaşı, emeklilik için gerekli koşullar, aylık bağlanma oranları ve hatta en düşük emekli aylığı için hangi kriterlerin aranması gerektiği doğrudan kanuni düzenlemelere havale edilmiştir.

Başladığımız yere dönecek olursak, emeklilik bir hak olarak anayasal düzeyde tanınmış ancak yürürlüğe konulacak bir kanun ile emeklinin on yıllara dayanan emeği bir gecede heba edilebilecek vaziyettedir. Ne yazık ki tarihimizde bunun sayısız örneği bulunmaktadır. Anayasa'da emekliye yer vardır ancak verilen bu yerin ne denli sağlam olduğu malumdur. Yaygın görüş anayasaların yalnızca genel nitelikte olması, çerçeve hükümler içermesi ve detayların kanunlarda düzenlenmesi gerektiğini söylerken bu tehlikeye de kapı açmış oluyor.

Bu sebeple son yıllarda oldukça güç ve ivme kazanan emekli mücadelesinin kaderini mevcut Anayasa'ya, Anayasa Mahkemesine veya siyasi iktidarların insafına bırakma lüksü yok. Kanuni tüm engelleri de anayasal muğlaklığı da bertaraf edebilecek yegâne şey Lasalle'in vurgu yaptığı gibi güç ilişkilerinde emeklinin ve emekçinin varlığını hissettirebilecek olmasıdır. Ancak o sayede bu ülke ve bu ülkenin Anayasası emeklinin ve emekçinin ülkesi, emeklinin ve emekçinin Anayasası olabilecektir.

EMEKLİLERİN BARINMA SORUNU

AYNUR SAVAŞ ULUĞTUĞ

Yüksek Mimar

Barınma hakkı, konut hakkını da kapsayan ama aynı zamanda onu aşan bir temel insan hakkıdır. Bu hak; güvenli, ödenebilir, ulaşılabilir, insani yaşam standartlarına uygun, deprem ve benzeri afetlere karşı dayanıklı ve aynı zamanda asgari yaşamsal (elektrik, su, doğalgaz, internet) hizmetleri de içeren temel bir insan hakkı olarak tanımlanabilir. Barınma hakkı, vatandaşlar açısından Anayasal güvence kapsamında bir hak olup, Anayasa'nın "Konut Hakkı" başlıklı 57. Maddesinde yer alan; "Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler," şeklindeki düzenleme de devletin bu konudaki doğrudan pozitif yükümlülüğünü ortaya koymaktadır.

İnsanca yaşamın en öncül koşullarından birisi sağlıklı ve güvenli biçimde barınabilmektir. Sürdürülebilir şekilde barınma ihtiyacını giderebilen bireyler topluma uyum sağlayıp onunla kaynaşabilir ve sosyal süreçlere katılabilirler. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ile herkesin sağlıklı ve yeterli koşullarda barınma hakkı, uluslararası sözleşme düzeyinde de olsa güvence altına alınmıştır (BM, 1948). Ekvador'un Quito kentinde 17 Ekim 2016 tarihinde toplanan BM Konut ve Sürdürülebilir Kentsel Gelişme Konferansı'nda (HABİTAT-III) da yoksullukla mücadele, kentsel yaşam alanlarında toplumsal refahın artırılması ve ekolojik açıdan güçlü kentler oluşturma hedefleri belirlenmiş ve bu yönde tavsiye niteliğinde birçok kararın altına imza atılmıştır.

Türkiye'de artan enflasyon ve ağırlaşan yaşam şartları toplumun her kesiminde hissedilmektedir. Ancak her bireyin yeni ekonomik şartlara uyum sağlama kapasitesi farklı olduğundan, zorlaşan yaşam koşullarının ekonomik açıdan güçlü olmayan emeklileri daha fazla yıpratmış görülmüştür. Yaşlılık, iş göremezlik ya da malullük nedeniyle işgücü piyasasından çekilmek zorunda kalan emeklilerin birçoğu, başkaca gelir güvencesi yoksa geçim sıkıntısı ile yüz yüze kalmaktadır. Emeklilerden barınma ihtiyacını kira ödeyerek karşılamak zorunda olanlar ise bu geçim sıkıntısını çok daha derinden yaşayarak kronik yoksulluk riskiyle karşılaşmaktadırlar. Serbest piyasa koşullarına göre oluşan konut kiralalarının, ortalama emekli maaşının tamamıyla bile karşılanamayacak seviyelere gelmesi, nüfusu hızla yaşlanan Türkiye için sosyoekonomik sonuçları itibari ile ağır sorunlara yol açacağı açıktır.

Konut hakkının hayata geçirilmesine yönelik iyi niyetli olarak uluslararası düzeyde karar ve politikalar halen üretilmeye çalışılmaktadır. Ancak günümüz devletlerinin büyük bir çoğunluğunun ülkelerini neoliberal ekonomi politikalar doğrultusunda yönetiyor olması, sosyal devlet anlayışının aşınmasına yol açmaktadır. Bu da insanca barınma hakkını, devletin asli görevi olmaktan uzaklaştırmıştır. Böylece insanca barınma gereksiniminin giderilmesi, kişisel gayretlere ve piyasa koşullarının insafına bırakılmıştır.

Son yıllarda birçok devletin, anayasal bir görev olarak benimsemesi gereken erişilebilir konut üretme rolü büyük oranda değişime uğramıştır. Devletler artık konut piyasasındaki koruyucu ve destekleyici rollerinden uzaklaşmış, konut üretim süreçlerini özel sektör marifetiyle gerçekleştirmeye başlamıştır. Bunu yaparken de salt denetleyici ve gözlemci şekilde pasif bir rol üstlenmişlerdir.

Konut piyasasının özelleşmesi ve uygulanan neoliberal ekonomi politikaları neticesinde özellikle kentsel alanlarda konut, barınma ihtiyacını gideren bir araç olmaktan çıkmıştır. Mevcut konut stoku ve yeni yapılan projelerle üretilen yapılar, gayrimenkul sektörünün finansal bir aracına dönüşmüştür.

Bugün büyük şehirlerde ortalama kira 30-35 bin liradır. Yani 2026 itibarıyla 28.075 lira alan asgari ücretli de, 20.000 lira alan emekli de kira ödese aç, karnını doyursa sokakta kalacak duruma getirilmiş durumdadırlar. Konut sahipliği oranı on yılda yüzde 61'den yüzde 50'lere doğru gerilemiştir.

Emeklilerin bu koşullarda büyük şehirlerde kirada oturmaları imkânsız hâle gelmiştir. Birçok emekli çocuklarının yanına sığınırken, Ankara'nın Ulus semtinde ucuz otel odalarında yaşayan ya da otoparklarda kalan emekliler ile ilgili haberleri basında görüyoruz...

Saray rejimi emeklileri görmezden gelirken, 2025 sonu itibarıyla 17 milyonu bulan emekliler ise kötü yönetimin faturasının dar gelirliye ve emekliye çıkarıldığını, sosyal yardım ve sadaka istemediklerini, ekonomik krizin faturasının emeklilere kesilmesini kabul etmeyeceklerini her gün meydanlarda dile getirmektedirler.

Emeklilerin barınma sorununa şu çözümler getirilebilir:

- Saray Rejimi tarafından yetki ve kurumsal yapı olarak aşırı şekilde güçlendirilmiş TOKİ, emekli ve dar gelirliye yönelik rant amaçlı olmayan sosyal konut üretmelidir.
- İnsan Haklarını Koruma Şartı doğrultusunda yerel yönetimler de güvenli ve sağlıklı barınma hakkını kentte yaşayan herkese sağlamalıdır.
- TOKİ ve yerel yönetimler sağlık ve sosyal alanları olan kiralık sosyal konut üretmelidir.
- Kolektif barınma modeli hayata geçirilmelidir.
- Kooperatif benzeri yapılanmalar ile konutların zamanla farklı biçimlerde özel mülkiyete dönüşmesini engelleyerek, daha fazla insanın konuta erişimini sağlayacak bir rotasyon sistemi geliştirilmelidir.
- Kiracı olan emeklilere oransal olarak kira yardımı yapılmalıdır.
- Yurt dışında yapılan uygulamaların ("Korunaklı Konutlar", "Emekli Konutları") incelenmesi ve bizim emekli profiline uygun olup olmadığı değerlendirilmelidir.
- Atıl ve bakımsız durumda bulunan kamu lojmanları yenilenerek ihtiyaç sahibi emeklilerin hizmetine sunulmalıdır.

Sonuç olarak emekçilerin ve emeklilerin sağlıklı, güvenli konutlarda barınabilmesinin sağlanması ve alım güçlerini artıracak ücret ve destek politikası ile güçlü bir sosyal güvenlik sistemi geliştirilmesi gerekmektedir.

ÖZCAN YAMAN ANLATIYOR: FOTOĞRAF GÖRÜNÜR, EMEK GÖRÜNMEZ

RÖPORTAJ: HATİCE ÖZBAY

Fotoğrafçının işi kadraj kurmak sanılır; oysa Türkiye’de fotoğraf sanatçısının asıl kadrajı, güvencesizlik tarafından çizilir. Sigorta yoktur, emeklilik yoktur, düzenli gelir yoktur ama üretim beklentisi hiç bitmez. Sürekli görünür olmanız istenir, ama yaşamınız görünmez kılınır.

Bu söyleşide fotoğraf sanatçısı Özcan Yaman ile, fotoğraf emeğinin piyasaya nasıl sıkıştırıldığını; bir kazadan sonra karşılaştığı trajikomik dava sürecini, sosyal güvencesizliği ve emeklilik meselesini konuşuyoruz. Çünkü burada sorun tekil bir “kaza” değildir. Sorun, kazayı büyüten, hayatı kilitleyen ve emeği sistematik biçimde sahipsiz bırakan düzendir.

Bu yüzden sorularımıza mesleğin kendisinden başlıyoruz:

Türkiye’de fotoğraf sanatçısı olmak senin için ne anlama geliyor? Üstelik sadece fotoğrafçılık değil, gazetecilik de yapıyorsun. Soruları mesleğin üzerinden yanıtlamanı isterim. Fotoğrafçılığı bir meslek mi, bir sanat pratiği mi yoksa ikisi arasında sıkışmış bir emek biçimi olarak mı tanımlarsın?

“Kendimi fotoğraf sanatçısı olarak tanımlamıyorum. Daha çok fotoğraf aktivisti olduğumu düşünüyorum. Sanatçı olmak önemli tabii ama sınıflı bir toplumda sanat da sanatçı da sınıfsal bir içerik kazanıyor. Fotoğraf benim için hem meslek hem de düşüncelerime biçim vermeye çalıştığım bir alan. Yaşamak ve günlük ihtiyaçlarımı karşılamak için meslek olarak görüyorum, düşüncelerimi ifade etmek için de sanat anlamında emek veriyorum. Bu bence bir sıkışmışlık değil, gerçekliktir.”

Görünürlük – Güvence Çelişkisi

Fotoğrafların sergilerde, yayınlarda, kamusal alanda yer buluyor. Ama bu görünürlük, gündelik hayatında bir güvenceye dönüşüyor mu? Fotoğraf sanatçılarının büyük

bölümü proje bazlı, geçici ve düzensiz gelirlerle çalışıyor. Sence bu güvencesizlik bir tesadüf mü, yoksa sistematik bir durum mu?

“Fotoğraflarımın kamusal alanlarda, yayınlarda ve sergilerde yer almasını düşüncelerimi paylaşmak olarak görüyorum. Ekonomik bir gelir kaynağı olarak düşünmüyorum. Dediğim gibi hedefim, aktivist olarak yer aldığım olay ve olguların görünür olması. Ekonomiyi daha çok kolektif çalışmalar ve imece usulü çözmeye çalışıyorum.”

Sistem, sanat ve sanatçıları güzelce kullanılır. Fonlar, projeler vs. ile sanatı kendi muhalefetini yaratmada araçsallaştırır. Aslında kontrolü altında yönlendirir. Sanatçının ekonomisi önemlidir, yaşamak için paraya ihtiyacı vardır. Şan, şöhret için de sanata. Dolayısıyla para kazanmak için fonlar projeler vs. alır başını gider. Dolayısıyla sanatçının güvencesizliği başlar. Bu kurallara uyanlar kendilerini güvencede hissederler... Uymayanlar zaten sanatçı değillerdir ya da enayidirlere diye ayrışır. Ben herhalde enayilerden sayılırım.

Uzun yıllar bir özel üniversitede fotoğraf dersleri verdim. Reklam fotoğrafçılığı yaptım. Bir dönem fotoğraf birlikteliği yaptım. Evrensel gazetesinde aktif foto muhabirliği yaptım. Her ne kadar sonradan iptal edilmiş olsa da sarı basın kartı aldım. Yine Evrensel gazetesinden 2014 yılında emekli oldum. Fotoğraf, sanat ve siyaset alanlarında dolaşan biri olarak Evrensel gazetesinde Kadraj isimli köşemde yıllardır yazıyorum.

Birçok kültür sanat ve fotoğraf dünyasında birikimlerimi paylaşıyorum. Red Fotoğraf grubuyla ve Görülmüştür kolektifiyle üretmeye, göstermeye devam ediyorum. Karşı Sanat Çalışmaları’nda piyasa şartlarına direnerek, toplumsal muhalefetin kültür sanat alanında mücadele ediyorum.”

Sosyal Güvenlik ve Emeklilik

Bu soru, ileriyle değil, bugüne ilgili. Fotoğraf sanatçılarının sosyal güvenlik ve emeklilik meselesi neredeyse hiç konuşulmuyor. Sen bu konuda ne durumdasın? Bir fotoğraf sanatçısı Türkiye’de nasıl emekli olur, ya da olabilir mi? Bugün emekliye reva görülen yeni zamlar konusunda ne düşünüyorsun?

“Fotoğraf sanatçıları bırakın, birçok sanat dalı sosyal güvenlik ve emeklilik sorunuyla yaşıyor ve ölüyor zaten. Sosyal bir devlet, barınma, sağlık ve eğitim olanaklarını yurttaşlarına sağlayan devlettir. Anayasa’da yazması falan hiç önemli değil. Bir olgu olarak baktığımızda sosyal bir devlet mekanizması kurulmuş ancak azınlığın çıkarına harcanan, emek ve yaşam hakları elinden alınmış çoğunluğun olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Ben de bu çoğunluğun bir üyesiyim.”

Bir fotoğraf sanatçısı (veya başka bir dalda sanatçı olan biri) eğer burjuvazi tarafından kutsanmadıysa emekli olamaz.

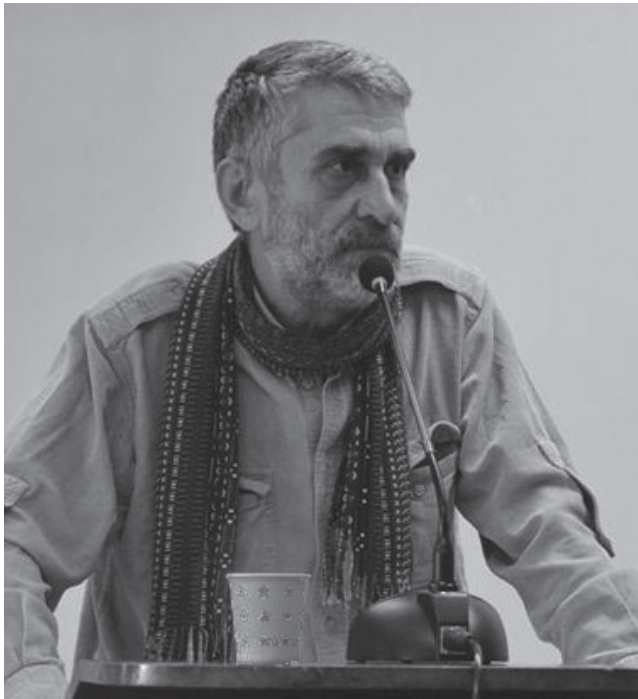
Demokrasi, insan hakları, yurttaşlık gibi kavramları sözde kullanmak zorunda kalan bir devlet göstermelik olarak "sosyal bir devlet(!)" algısı yaratmak için emeklilik, sendikalar vs. gibi kavramları da kullanarak 'Bu ülkede emeklilik var, sendikalar var,' der. Hakikat ise olmadığıdır. Emeklilik kavram olarak var. Sıtmayla yaşamak gibi. Yeni zamları konuşup yer işgal etmeyeyim diye düşünüyorum."

Kaza, Sağlık ve Sistemle Yüzleşme

Bir kamyon sana çarpmıştı ve sen yaralanmıştın. O yaşadığın kazayı ve sonrasında karşılaştığın süreci anlatabilir misin? Ciddi mağduriyet yaşadığını da biliyoruz. Bir sanatçı olarak bu kazadan sonra sağlık sistemiyle, sigortayla, hukukla ve bürokrasiyle kurduğun ilişki sana ne gösterdi? Bu süreçte seni en çok şaşırtan, hatta trajikomik diyebileceğin ama can yakan an neydi? Bir yurttaş olarak değil de sanki "sistemin fazlalığıymışsın" gibi muamele gördüğünü hissettin mi? Bu yaşadıklarını kişisel bir talihsizlik olarak mı görüyorsun, yoksa genel olarak kültür-sanat emekçilerinin ortak kaderi olarak mı?

"Kaza, cinayet ve katliam bu sistemin özü zaten. Bana bir moloz kamyonundan sarkan inşaat demirleri çarptı. Ciddi bir kaza atlattım. Emekli olduğumdan acil süreci, hastane vs. dönemini SGK halletti. Bazen ilaçların kısmi ödemelerini ben yaptım. Sonrasında ihtiyaçlarımı imece usulü dayanışma ile hallettim. Hak arama, adalet mekanizması ise 'ölmediğine şükret sen otur oturduğun yerde' der gibi işledi. Çok uzun uğraşlar sonucu bir miktar tazminatla bitirdi. Ben yine de şanslıyım. Çektiği sıkıntıyla yaşamak zorunda kalan bir sürü insan var. Bu durumu, bu ülkenin emekçileri için zorlaştırılan sistem ve devlet düzeni olarak görüyorum. Sanatçı olmayla işçi olmanın birbirinden hiçbir farkı yok."

Sanatçılar çoğu zaman "serbest meslek sahibi" olarak tanımlanıyor. Sence bu tanım bir özgürlük alanı mı, yoksa sosyal haklardan mahrum bırakılmanın kibar adı mı? Fotoğraf sanatçıları arasında dayanışma ve örgütlenme neden bu kadar zayıf? Bunun önünde bireysel rekabet mi, piyasa ilişkileri mi,

yoksa başka engeller mi var?" Bazı meslekler (doktorluk, mühendislik, avukatlık vb.) ile sanat, korunaklı alanlar, bu alanlara ilişkin de çözümler varmış gibi görünür. Çok zengin, saygın(!) avukatlar ya da hukuk büroları olduğu gibi yoksulluk içinde yaşayan, kirasını zor ödeyen avukatlar, hukuk büroları da var. Bu korunaklı alan, durduğunuz yere göre değişiyor. Av. Can Atalay, Av. Selçuk Kozağaçlı birer örnek... Serbest meslek sahibi ne demek yahu? Kendi sağlık ve emeklilik primlerini kendin yatıracaksın vs. Bu, adletsizlik içindeki saçmalık. Bu durum, özgürlük alanlarının, sosyal hakların varmış gibi yapıldığı bir kandırmaca."

Bu anlattıkların, tekil bir kariyer hikâyesi değil.

"Öyle... Fotoğrafçılar arasındaki dayanışma ve örgütlenmenin zayıflığı yine sistemin dizayn politikasından kaynaklanıyor. Aslında bu, diğer alanlar için de geçerli. Her şey sözde var. Gerçekte yok yani. Güçlü bir sınıfsal muhalefet olmadığı, küçük çaplı inisiyatif ve kolektifler şeklinde bir arada olma düzeyinde kaldığı için bu böyle. Güçlü olan piyasa ilişkileri ve bireysel rekabetler örgütlenmelerin önünde engel oluşturuyor. Toplumda ideolojik mücadele, toplumsal muhalefet gücü eksik.

Gençler, Gelecek ve Miras

Bugün fotoğraf bölümlerinde okuyan ya da yeni mezun gençlere baktığında ne görüyorsun? Onlara umut mu, yoksa daha derin bir güvencesizlik mi miras kalıyor?

"Artık üniversiteler falan hikâye. Teknik meslek sahibi olacak sözde sanatçı aday öğrenciler... Geleceksizlik onlara diploma olarak sunuluyor. Çok yazık. Bu derin güvencesizlik ve geleceksizlikten doğacak ya da doğmak zorunda olan umut kıvılcıklarını görüyorum."

Tüm bu koşullara rağmen üretmeye devam ediyorsun. Fotoğraf senin için hâlâ bir ifade alanı mı, yoksa hayatta kalma direncinin bir parçası mı? Bugün Türkiye'de bir fotoğraf sanatçısının en temel talebi sence ne olmalı? Bir hak cümlesi kuracak olsan, bu cümle nasıl başlar?

"Fotoğraf benim için düşünceye biçim verme aracı. Karşı olduğum, eleştirdiğim ya da sevdiğim düşünceleri duygumu katarak görsellikle anlattığım bir alan. Fotoğrafla ilgili alanlarda dolaşmayı seviyorum. Hem hayatta kalma hem de kendimi ifade etme aracım. Bir fotoğraf sanatçısının olay ve olgulara vicdan ve adalet hakikiliğinde yaklaşmasını, deklanşöre basarken yüreğinin sesini dinlemesini isterim. Sanatçının, Sırrı Süreyya'nın deyimleriyle şunların kendinde olup olmadığını keşfetmesi gerekir: istek, merak ve itiraz..."

Özcan Yaman'ın anlattıkları, bir meslek hikâyesinden çok daha fazlasını gösteriyor: güvencesizlikle çevrili bir hayatta üretmeye devam etmenin ısrarını. "Sınırsız Kütüphane" gibi kolektif sergilerde, içerisiyle dışarısını yan yana getirirken de gündelik hayatta emeğin sahipsiz bırakılmasına karşı söz alırken de aynı yerde duruyor. Fotoğraf burada yalnızca bir ifade alanı değil; tanıklık, dayanışma ve itiraz biçimi. Bugün emeklilikten, kazadan, güvencesizlikten söz ederken kurduğu cümleler, yıllardır sürdürdüğü bu kolektif pratiğin devamı. Deklanşöre basılan her an, aynı zamanda bu düzene karşı hafızaya düşülen bir not.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ 1. EMEKLİ KURULTAYI

Emekliler Yük Değil, Mücadele Öznesidir !

23 Kasım 2025 Pazar günü İstanbul Şişli'deki Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Merkezi'nde düzenlenen 1. Emekli Kurultayı, Türkiye'de emeklilerin yalnızca ekonomik talepler etrafında değil, örgütlenme ve siyasal özne olma iddiasıyla bir araya geldiği önemli bir buluşma oldu. Türkiye İşçi Partisi ve TİP'li Emeklilerin çağrısıyla gerçekleştirilen kurultay, emekli sendikaları, dernekler, federasyonlar ve parti bileşenlerini aynı zeminde buluşturdu.

Kurultay, emeklilerin yoksullaştırılmasının "kaçınılmaz" değil, bilinçli siyasal tercihler sonucu ortaya çıktığını vurgulayan ortak bir çerçeveye toplandı. Gün boyu süren oturumlarda emekliliğin bir sosyal yardım alanı değil, emek, sınıf ve hak mücadelesinin devamı olduğu görüşü öne çıktı.

Emekli sendikaları, dernekler, federasyonlar ve emekli örgütlenmelerinin olduğu salonda ortak bir duygu hâkimdi: Emeklilik bir "kenara çekilme" hâli değil, yıllar boyunca üretilen emeğin bugün gasp edilmesine karşı söz söyleme ve mücadele etme hakkıydı. **Yaklaşık 460 kişinin** katıldığı kurultay, dolu salonu ve coşkulu atmosferiyle dikkat çekti.

1. Emekli Kurultayı, İstanbul Şişli'de Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Erkan Baş: "Bu düzen emeklileri yük olarak görüyor"

Kurultayın açılış konuşmasını TİP Genel Başkanı Erkan Baş yaptı. Baş, emeklilerin yaşadığı yoksulluğun ne tesadüf ne de kaçınılmaz olduğunu belirterek, bunun iktidarın bilinçli ekonomik ve siyasal tercihlerinin sonucu olduğunu söyledi. Mevcut iktidarın, kendi yarattığı ekonomik yıkımın faturasını emeklilere, emekçilere ve yoksullara ödetmeye çalıştığını vurgulayan Baş, emeklilerin sistematik biçimde "yük" olarak gösterildiğine dikkat çekti.

Türkiye'nin bugün, geçmişe kıyasla daha zengin bir ülke olduğunu ancak bu zenginliğin toplumun geniş kesimlerine yansımadığını, milyonlarca emeklinin ve emekçinin yoksullaştığını, buna karşılık küçük bir sermaye grubunun

servetini katladığını söyledi. Emeklilerin sadaka değil, yıllar boyunca verdikleri emeğin karşılığını istediklerini; emeklilik hakkının sosyal yardım değil, kazanılmış bir hak olduğunu; emekli mücadelesinin yalnızca maaş artışı talebine indirgenemeyeceğini; bu mücadelenin Türkiye'deki genel emek mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğunu; emeklilerin hak arayışının, işçi sınıfının iktidar mücadelesinden bağımsız düşünülemeyeceğini ifade eden Baş, örgütlü ve birleşik bir hattın zorunluluğuna işaret etti.

Salondan yükselen alkışlar, bu sözlerin yalnızca bir tespit değil, kurultaya katılan emeklilerin ortak deneyimini ve öfkesini yansıttığını gösteriyordu.

TİP Genel Başkanı Erkan Baş, kurultayın açılış konuşmasını yaptı.

İrfan Değirmenci: "Emeklilik pasiflik değildir, hayattan çekilmedik!"

Kurultayda konuşan TİP Parti Meclisi üyesi İrfan Değirmenci, kendisinin de EYT kapsamında emekli olduğunu hatırlatarak emekli olmasına rağmen mesleğini sürdürdüğünü belirtti ve emekliliğin toplumdaki çekilme değil, mücadele ve üretimin başka bir evresi olduğunu vurguladı. Emeklilerin hem üretmeye hem de hak mücadelesi vermeye devam ettiğini söyledi.

TİP PM üyesi İrfan Değirmenci, emekliliğin mücadeleden kopuş olmadığını vurguladı.

Emeklilerin Örgütlü Sesi

Açılış konuşmalarının ardından kürsü, emekli alanında örgütlü mücadele yürüten sendika, dernek ve federasyon temsilcilerine bırakıldı. TİP'li Emekliler Sözcüsü Salih Şencan, 2026 yılını emekli mücadele yılı ilan ettiklerini ve herkesi başta sendika hakkı olmak üzere tüm kaybedilenleri geri alınacağı birleşik mücadeleye davet ettiklerini bildirdi.

Emekli Meclisleri Sendikası Eş Başkanı Ali Ersin Gür, sendikal yapılarda yıllardır süren temsili demokrasi anlayışını eleştirerek, kendi örgütlenmelerinde yatay ve doğrudan katılıma dayalı bir model benimsediklerini anlattı. Emeklilerin birleşik mücadelesinin önündeki en büyük engellerden birinin kapalı ve merkezizetçi sendikal yapılar olduğunu ifade etti.

EYT ve Emekliler Federasyonu Başkanı Arzu Lastikçi, açıklanan resmi verilerin emeklilerin gerçek yaşam koşullarını gizlediğini belirterek, emekliliğin bir maliyet kalemi hâline getirildiğini söyledi. "Dilenci değil, emekliyiz" sözleri salonda güçlü karşılık buldu.

Birleşik Emekliler Sendikası Başkanı Aysel Lüle, emekli haklarının sosyal yardım değil, prim karşılığı kazanılmış haklar olduğunu vurguladı. Emeklilerin örgütsüzlüğünün iktidarın elini güçlendirdiğini belirten Lüle, birleşik eylem ihtiyacına dikkat çekti.

Emekli ve Emekçiler Dernekleri Federasyonu Başkanı Gönül Boran Özüpak, EYT sürecinden edinilen deneyimlere işaret ederek, emeklilerin ancak yan yana durduklarında sonuç alabildiklerini söyledi; mücadelenin farklı toplumsal kesimlerle temas ederek büyütülmesi gerektiğini ifade etti.

Emekli Meclisi Genel Başkanı Hasan Kaşkır, emekli sendikacılığının yıllardır çözülemeyen yapısal sorunlarına değinirken, salona "haklar korkarak kazanılmaz" sözleriyle seslendi.

DİSK Devrimci Emekli-Sen Başkanı Hikmet Yıldız, emeklilerin yaşadığı yoksulluğu kapitalist ve emperyalist politikalarla ilişkilendirirken, uluslararası emekli örgütlenmeleriyle kurulan bağların önemini vurguladı.

Bağımsız Emekliler Sendikası Başkanı İsmail Aktaş ile 2021 Tüm Emekliler Sendikası Genel Başkanı Salman Hürkardeş, 2008 sonrası sosyal güvenlik düzenlemeleriyle emeklilerin ciddi hak kayıplarına uğradığını dile getirdiler.

Engelli emekliler adına konuşan Engelli Emekliler Federasyonu Başkanı Süleyman Yüksel, engellilik temelinde emeklilik haklarının nasıl daraltıldığını anlattı. Tüm Emeklilerin Sendikası Başkanı Metin Vasfi Tekiz ise emeklilerin sayısal gücüne dikkat çekerek, örgütlü birliğin siyasal sonuç yaratma potansiyeline işaret etti.Emekli sendikaları, dernekler ve federasyonlar adına söz alan temsilciler, kürsüden birleşik mücadele çağrısı yaptı.

2026 Emekliler İçin Mücadele Yılı Olacak!

Tüm katılımcılar, önümüzdeki dönemin yalnızca açıklamalarla değil, sokakta ve yaşamın içinde örülecek bir mücadeleyle ilerlemesi gerektiğini vurguladı. Bu çerçevede , 2026'nın, emeklilerin hak mücadelesini büyütme hedefiyle "Emekli Mücadele Yılı" olarak ilan edilmesiyle Kurultay yeni bir dönemin başlangıcı olarak sona erdi.

FOTOĞRAFLAR: Füsün Çağlarlar

Kurultayın sonunda, emekli sendikaları, dernekler, federasyonlar ve TİP'li Emekliler'in ortak onayıyla bir **sonuç bildirgesi** kabul edildi.

Bildirgede, emeklilerin yıllar içinde kaybettikleri hakların geri alınmasının yalnızca ekonomik değil, siyasal ve örgütsel bir mücadele gerektirdiği, bütçe görüşmelerinin sürdüğü bir dönemde "emekçi ve emekli için bütçe" talebi öne çıkarılırken, sosyal güvenlik sisteminin piyasa mantığıyla değil, emeklilerin insanca yaşam hakkı temelinde yeniden düzenlenmesi gerektiği ifade edildi. Emekli aylıklarının belirlenmesinde 2008 sonrası yapılan düzenlemelerin yarattığı kayıplara dikkat çekilerek, aylık bağlama oranlarının eski seviyelerine çekilmesi, intibak düzenlemesinin yapılması

ve staj ile çıraklık sürelerinin sigorta başlangıcı olarak kabul edilmesi çağrısı yapıldı.

Bildirgede ayrıca, emekli sendikalarının hukuki statüsünün tanınmasının demokratik bir hak olduğu; örgütlenme hakkının anayasal güvence altına alınması ve emeklilerin toplu sözleşme hakkına sahip olması gerektiği belirtildi. Emeklilerin yalnızca açıklamalarla değil, çarşıda, pazarda, sokakta ve yaşamın her alanında ortak mücadeleyi büyütme iradesi kamuoyuna ilan edildi.

Sonuç bildirgesi, kurultayda dile getirilen tüm tartışmaların ortak ifadesi olarak, **2026 yılının "Emekli Mücadele Yılı" ilan edilmesi** çağrısıyla sona erdi.

60 YAŞ ÜZERİ BESLENME

MÜGE ÜLKER

Uzman Diyetisyen

Beslenme, beklenen yaşam süresini etkileyen önemli faktörlerden biridir. 60 yaş üzerindeki insanların beslenme ve yaşam tarzlarına ayrı bir önem vermeleri gerekir. Yaş almayla birlikte ortak belirgin özellik genel görünümdeki değişiklikler olsa da bireylerin besin gereksinimleri, fizyolojik ve metabolik durumlarındaki değişimlere göre farklılık gösterir. Saçların ağarması, derinin kırılganlığı, vücut duruşunun değişmesi bazı duyu organlarının azalması gibi birçok değişiklik olabilir. Beyinde ve sinir hücrelerinde oluşan kayıplar sonucu bilişsel performans düşer, hormonal değişimler sonucu kadınlarda menopoza denilen durum meydana gelir. Ayrıca sindirim, dolaşım ve boşaltım sistemlerinde de glikoz toleransı, kardiyak indeksi, oksijen tüketme yeteneği, sinir iletim hızı, tat ve koku algılama yetenekleri, kas gücü, sindirim organlarının mekanik hareketi ve salgılarında azalma gibi birçok değişiklik oluşur. Bazal metabolizma hızı yavaşlar. Hücrelerin ölümü sonucunda enerji harcaması aktif olan yağsız doku kitlesi azalır.

Yaş almış bireylerin çoğunda kronik hastalıklardan bir ya da birkaçının var olduğu ve sağlık durumlarıyla, çocukluk, gençlik ve yetişkinliklerdeki yaşam tarzları arasında ilişki olduğu görülmüştür. Yaşam boyu, aşırı yemek yeme, açlık, sigara, alkol, aşırı tuz ve gereksiz ilaç kullanımından sakınmak, beslenme yönünden dengeli ve yeterli şekilde düzenli öğünlerle beslenmek, günlük yaşamda uyku, egzersiz, eğlence ve dinlenmeye dengeli şekilde yer vermek gerekir. Kalıtsal olarak kronik hastalığa yakalanma riski olan kişilere verilen beslenme eğitimi ve düzenli sağlık bakımının yaşam süresini uzattığı belirlenmiştir.

Beslenme Önerileri:

- Yağ ve kolesterol tüketimi sınırlandırılmalıdır. Yemeklerde katı yağ kullanılmamalıdır. Zeytinyağı veya fındık yağı kullanılabilir. Bazı yemekler de tereyağı ile desteklenebilir.
- Kırmızı ette bonfile, kontrfile gibi yağsız olanlar ile tavuk etinde organik olanlar tercih edilmelidir. Özellikle haftada 2-3 kez balık tüketilmeli, omega-3 alımına önem gösterilmelidir. Etli veya kıymalı pişirilen yemeklere ekstra yağ ilave edilmemelidir.
- Yemeklerde kızartma ve kavurma işlemleri uygulanmamalıdır. Haşlama, fırın veya ızgara yöntemleri tercih edilmelidir.
- Posa tüketimi arttırılmalıdır. Örneğin; beyaz ekmek yerine tam tahıllı veya çavdarlı ekmek, Basmati pirinci veya bulgur tercih edilmelidir. Normal patates yerine lif içeriği yüksek tatlı patates tüketilmelidir.
- Günde bir öğün mutlaka mevsimine göre sebze veya kuru baklagil yemeği olmalıdır.
- Meyve tüketimi kişinin kronik hastalıklarına göre en az 2 porsiyon olmalıdır.
- Günde en az 2 litre su tüketilmelidir.
- Yemeklere aşırı tuz konmamalıdır.
- Her öğünde mutlaka dengeli şekilde karbonhidrat, protein alınmalı ve sebze grubundan da tüketmeye özen gösterilmelidir.
- Yoğurt, kefir ve peynir günlük beslenmede yer almalıdır.
- Turşu iyi bir probiyotik kaynağıdır. Beslenmede kullanılabilir ama sonrasında bol su içilmelidir.
- Yağlı tohumlardan olan çiğ badem, çiğ fındık ve ceviz ara öğünde belli miktarda meyveyle birlikte tüketilmelidir.
- Günlük 30 dk egzersiz veya hafif tempolu yürüyüş omurga, kas ve eklem sağlığı açısından çok önemlidir. Kişinin sağlık sıkıntılarına göre tek seferde olmuyorsa bile 10 dk sabah, 10 dk öğlen, 10 dk akşam olacak şekilde de ayarlanabilir. Ayrıca spor hocası eşliğinde düşük ağırlıklarla veya lastiklerle direnç egzersizleri yapılırsa kas kuvveti artacağından sağlıklı yaşlanma sürecine destek olacaktır.

ETİK ONUR VE YETKİN YAŞAM

DİLEK KIRCAOĞLU

Psikolojik Danışman ve Yazar

Yaşamda öncelikle, zihnimizi ya da aklımızı olabildiğince yetkinleştirmek gereklidir. İnsanın mutluluğu aslında bununla birebir bağlantılıdır.

Spinoza'ya göre yetkin yaşamak, aklın yönetiminde, erdemli, ahlaklı ve özgür yaşayarak mutlu olabilmek ile mümkündür.

"Emeklilik pasif bir yaşam mı yoksa, yetkinliğimizi artırdığımız bir yaşam mı?" sorusundan hareket edersek emekliliğin, üretkenliğin bittiği bir dönemi değil, yetkin yaşamın farklı bir evresine geçişi simgelediğini söyleyebiliriz.

Spinoza'ya göre de cevap nettir: İnsan çalıştığı sürece değil, var olma gücü (potentia) arttığı sürece yetkindir.

Eğer emeklilik dönemi, gücü azaltan maddi koşullar yüzünden hem psikolojik hem de fiziksel bir çöküşe dönüşüyorsa, bu durum siyasi bir sorundur.

Her insan son nefesine kadar varlığını sürdürme çabası içindedir ve gücünü korumaya ve arttırmaya çalışır. Aktif çalışma hayatı içinde varlığını sürdürmüş olan insan emeklilik hayatıyla birlikte yetersiz maaş nedeniyle doğasına aykırı düşen bir yaşam ile baş başa bırakılmaktadır.

Bizlere öğütlenen, azla yetinmek, sabretmek, kanaatkâr olmak, erdemlilik değil; etik dışı, onur kırıcı, yetkinliğini ve gücünü kaybetmiş bir yaşama doğru sürüklenmek demektir.

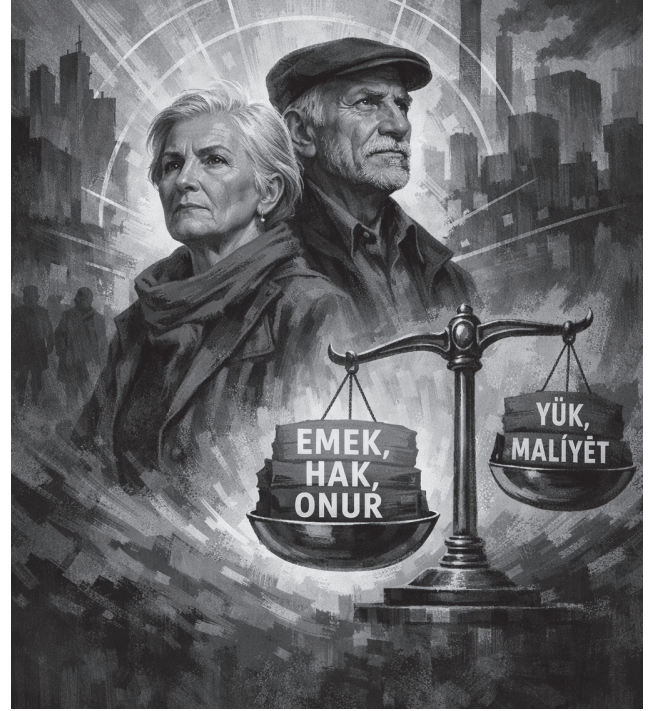
Maddi yetersizlik sonucu giderek artan kaygı, mutsuzluk ve umutsuzluk bireylerin kendilerinin yarattığı olumsuz duygular değil, ülke koşullarının, siyasi tutumların yarattığı bir psikolojik durumdur. Hükümet politikalarının acze düşürdüğü insan günden güne güçsüzleşirken, buna yol açanlar güçlerini arttırarak zenginleşmektedir.

Maddi koşulları nedeniyle toplumsal hayatın dışına itilmiş bir emekli zaman dengesini yakalamış olmasına rağmen ne kadar özgür olabilir?

Devletin sorumluluğu insanların yetkin yaşamalarını olası kılmaktır.

Bu bir lütuf değil, yıllarca çalışarak edinilmiş bir haktır.

"Çok yaşamamıza" atıfta bulunan hükümet yetkilileri çalışma hayatının ardından gelen, sonuna kadar kendi emeğiyle "hak edilmiş", dinlenme ve hayatı yeni bir bakışla yeniden anlamlandırma ve yetkinliğini artırma dönemini yok saymaktadır.

Emeklisini görmezden gelen ve değersizleştiren devlet anlayışı, bugün sessizleşerek kendisini yük olarak gören, muhtaçlık psikolojisi ile boğuşan, sosyal alanlardan uzaklaşan, otel odalarına hapsolmuş bir kitlenin birebir yaratıcısıdır.

Biz, sessizliğin erdem olmadığını biliyoruz!

Biz, "buna şükredelim" mantığının yanlış olduğunu biliyoruz! Bizden çalınanlara şükretmiyoruz!

Biz "hiç yoktan iyidir" bakışının sizin siyasi işlevinizi sürdürmenize yarayan bir araç olduğunu biliyoruz!

Biz "bütçeye yük" olmadığımızı biliyoruz!

Biz "artan maliyetlerin" değil, sizin artan siyasi başarısızlığınızın göstergesiyiz!

Biz, emekliliğin, yeni üretkenlik kapılarının açıldığı ve kendimizi gerçekleştirebileceğimiz yeni bir dönem olduğunu biliyoruz!

Bizi bastıramazsınız.

Bizi sindiremezsiniz.

Bizi görmezden gelemezsiniz.

Bizi yurttaş ve her şeyden önce de insan olmaktan çıkarıp, bir masraf kalemi olmaya indirgeyemezsiniz.

Yeterince VARIZ!

Olmaya da devam edeceğiz!

BU ÜLKENİN GERÇEK GÜCÜ EMEKLİ VE EMEKÇİLERDİR!

GÖNÜL BORAN ÖZÜPAK

Emekli ve Emekçi Dernekleri Federasyonu
(EMEDFED) Genel Başkanı

"Emekli ve Emekçiler Dernekleri Federasyonu kimdir?" diye soranlara tek bir cümle yetmez.

Çünkü biz bir tabela, bir vitrin, bir masa başı STK'sı değiliz.

Biz, emekliyle emekçinin insanca yaşama hakkı için yola çıkmış, sosyal güvencide açılan yaraların geçici pansumanlarla değil kalıcı çözümlerle kapanması gerektiğini haykıran bir mücadele hareketiyiz.

Bu federasyon, emekçinin yarına güvenle bakabilmesi için kurulmuştur. Bugünü kurtaran değil, geleceği inşa etmeyi hedefleyen bir iradenin adıdır.

Bizi tanımak isteyenler EYT mücadelesine baksın.

İnançla, azimle, kararlılıkla yürüdük. "Olmaz" dediler, oldu. "Yapamazsınız" dediler, yaptık. "Kazandıramazsınız" dediler, eksik de olsa kazandırdık.

Yaptık, yine yapacağız. Başardık, yine başaracağız.

Bugün ülkede STK çok, sendika çok. Ama çokluk güç demek değil, aksine dağınıklık, ses kirliliği ve zaman kaybı demek. Emekli ve emekçi yıllardır bu yüzden oyalandı, bölündü, susturuldu. Biz buna razı değiliz. Çok başlılığı değil, örgütlü gücü savunuyoruz.

Şunu artık herkes iyi bilmeli: İktidarı muhalefet, muhalefeti iktidar yapacak asıl güç emekli ve emekçi kesimidir. Sandıkta da sokakta da üretimde de hayatı ayakta tutan biziz. Buna rağmen yıllardır ezilen, görmezden gelinen, "yük" gibi gösterilen de yine biz olduk.

İktidar, emekliyi ve emekçiyi ezim ezim ezdi. Kök maaşlarla oynadı, enflasyonla yoksulluğu makyajladı, TÜİK rakamlarıyla açlığı perdeledi. Hak olanı sadaka gibi sundu, geciktirdi, budadı. Biz de bu gerçeği halka anlatmayı görev bildik. Çünkü gerçek anlatılmadan adalet gelmez.

Emekli ve Emekçiler Dernekleri Federasyonu;

- Bu mağduriyetleri tek tek ortaya koymak,
- SGK kaynaklı adaletsizliklere "dur" demek,
- İnsanca yaşamaya yetecek maaşları bir talep değil hak olarak almak,
- Ve emeklinin de emekçinin de başını öne eğmeden yaşamasını sağlamak üzere yola çıkmış bir sivil toplum örgütüdür.

Biz ne iktidarın arka bahçesiyiz ne de muhalefetin süsü.

Biz, hakkını bilenlerin, hakkını isteyenlerin ve hakkını alana kadar susmayanların tarafındayız.

Bu yol uzun olabilir ama biz yürümeyi biliyoruz.

Bu mücadele zor olabilir ama biz kazanmayı biliyoruz.

Çünkü biz kalabalık değiliz; örgütlüyüz.

Ve örgütlü emek, bu ülkede her zaman kazanır.

UMUTLA YILMADAN...

YAŞAMDAN EMEKLİ OLMADIK!

MEHMET ÖZTÜRK

Bağımsız Emekliler Sendikası Genel Başkanı

Sendikamız mücadelesine Türkiye Bağımsız Emekliler Platformu olarak 20 Aralık 2020 tarihinde var olan emekli üyeleri ile sosyal medya üzerinden sesini geniş kitlelere duyurarak kendine önemli bir yer edinmiş, 13 Ekim 2023 tarihinde ortak talepler altında birleşme gayreti içinde olan bir platformdan sendikaya evrilmiştir.

Sendikamız, emeklilerimizin bugüne kadar elde edemediği ekonomik, sosyal, demokratik hak ve özgürlükleri emeklilere kazandırmayı ve bu uğurda azimle çalışmayı kendine hedef belirlemiştir.

Sendikamız, Merkez Yönetim Kurulu, İl ve İlçe Yönetim Kurulları olarak yapılandığımız yerel örgütlenme modeliyle tüm emeklilerimizi bu çatı altında toplamak ve emeklilerimizin her sorununu gündeme taşımak üzere faaliyetlerine devam etmektedir. Yönetim Kurullarımızla birlikte tüm emeklileri, hiç kimseyi siyasal ve mezhepsel diye ayırmadan, kardeşlik bağıyla bir araya getirmek için çabalayacağız.

Bağımsız Emekliler Sendikası yeni bir sendika anlayışıyla, bütün siyasal partilere, derneklere çözüm odaklı yaklaşmakta, yerel örgütlenme esaslı çalışmakta, birleştirici gücüyle hareket etmekte ve doğru taleplerle emeklilerin haklarını savunabilme yolunda ilerlemektedir.

İlkesel olarak; insana dayalı ve emek eksensiz olmak üzere iki temel dayanağı savunuyoruz.

Bilindiği üzere emekliler 2000'li yılların başından itibaren hak kayıpları yaşamış ve yaşamaya devam etmektedir. Son yıllarda giderek artan enflasyonla birlikte özellikle emekliler çok zor şartlar altında yaşamlarını sürdürmektedirler. Bu mağduriyetin temel kaynağı 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'dur. 2008 yılında yürürlüğe giren bu kanun ile emekliliğe erişim hakkı zorlaştırılmış, emeklilik yaşı yükseltilmiş, emekli aylığı elde etme koşulları değiştirilmiş ve emekli aylıkları düşmeye başlamıştır. Emeklilikte yaşa takılanların sorunları da tam olarak çözülememiştir.

Diğer önemli bir husus da emeklilerin hak arama mücadelesinin engellenme çabasıdır. İktidarın, emeklilerin kurdukları sendikaları kapatmak üzere açtığı davalarda sorunların daha da çoğalmasına yol açmıştır. İktidarda "Emekli sendika kuramaz," düşüncesi hâkim olsa da 1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 60. maddesi gayet açıktır. Bu maddeye göre;

"Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar."

Emeklilerin, ekonomik, demokratik, sosyal hak ve çıkarlarını korumak ve geliştirmek için sendika kurmaları yasal ve meşru olup, kaynağını Anayasa'dan almaktadır.

T.C. Anayasası'nda ve yürürlükteki yasalarda emeklilerin sendika kurmasını yasaklayan herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Bağımsız Emekliler Sendikası olarak tam da buradan hareketle çizdiğimiz yol haritasında ömrümüzün kalan zamanında insanca yaşamak için sendikal haklarımızı elde etme mücadelemizde, yılmadan var gücümüzle tüm emeklilere ulaşmaya, alanlarda halkımızı özellikle çalışan kesimleri bilinçlendirmeye çalışıyoruz.

Bu bilinci benimsemiş olan her bireye, emekçilere, emeklilere, siyasilerimize, bizlere çok iş düşüyor. Hepimizin ortak amacı bellidir.

Bu amaç; emeklinin insanca ve onurlu yaşama hakkını korumaktır.

Bu amaç; demokrasi mücadelesinde öncü olmaktır.

Bu amaç; sendikal hak arama mücadelesinde hedefine ulaşmak için yılmadan yolunda ilerlemektir.

Tüm sivil toplum kuruluşlarına, siyasal partilere kapımız sonuna kadar açıktır. Hep beraber ülkemizi insanların, özellikle de emeklilerimizin yaşayabildiği mutlu bir ülke hâline getirebiliriz.

Bu konularla ilgili her kurumla görüşmeye açığız.

Bir diğer amacımız da bütün emeklilerin tek çatı altında toplanmasını sağlayarak emeklilerimize en yüksek değerdeki ekonomik ve sosyal faydayı sağlamaktır. Kuruluşumuzdan bugüne kadar emekli olan ve emeği ile geçinen bütün EMEKLİ kardeşlerimizin ekonomik, demokratik, sosyal hak ve özgürlüklerini hak mücadelesi saydık ve demokratik bir sendika olma ilkesi içinde hareket ettik.

Bildiğiniz üzere Türkiye'de emeklilerin ekonomik, sosyal, kültürel ve demokratik sorunları var. Emeklilerimiz bu sorunlar altında boğuluyor. Birçok emeklimiz açık sınırlar altında, sefalet içinde, maddi sorunlarla yaşamını sürdürmek ve çok düşük emekli aylıklarıyla geçinmek için mücadele veriyorlar. 16 milyondan fazla emeklimiz ülkemizin en önemli toplumsal gruplarını oluşturuyor.

Netice olarak; yapımız hakkında genel bilgiler sunabilmek için ve emeklilerimizin sorunlarıyla ilgili siyasal partilerimizin il başkanlarının, sendikaların, derneklerin, platformların fikir ve çözüm önerilerini kendi ağızlarından dinlemek için çaba göstereceğiz. Olumlu, olumsuz her yanıtı ve karşı yol haritamızı duyurup olması gerektiği hâlde olmayan, emekli haklarının gündemde bir kez daha yer almasının sağlanmasına yönelik yerel basın, genel yazılı ve görsel tüm basın yayın kurumlarıyla görüşerek, el ele gerçek bir kamuoyu oluşturmaya yönelik çalışmalarımızdan destek veren siz değerli TİP Basını'nı ve emeklilerimizi haberdar edeceğiz.

Her zaman söylediğimiz gibi; "YAŞAMDAN EMEKLİ OLMADIK!" YAŞIYOR ve TALEP EDİYORUZ. UMUTLA YILMADAN...

TAMAMLAYICI EMEKLİLİK SİSTEMİ

DİLEK ETE

Sosyal Güvenlik Müşaviri ve İzmir Emekli ve Emekçiler Derneği Başkanı

Yeni yılda Sosyal Güvenlik Sistemi içinde yapılacak değişiklikleri beklerken Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi'nin yılın ikinci yarısında geleceği kesinleşti diyebiliriz.

Orta Vadeli Program'a göre (OVP) 2026 yılı içinde zorunlu Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi (TES) geliyor. 2025 yılı sonu ve 2026 yılının ilk çeyreğinde Otomatik Katılım Sistemi'nin (OKS) dönüştürülmesi, işveren katkısının bordrolara girmesi gibi hazırlıkların tamamlanması planlanıyor.

Bireysel Emeklilik Sistemi'nde (BES) olanların TES veya OKS ile ilişkilendirilmesi söz konusu değil. Bireysel Emeklilik zorunlu değil ve BES sisteminde olanların birikimleri ayrı bir hesap olarak devam edecek. BES sistemi ise kendi birikiminiz ister durdurur ister çikarsınız.

Geçmişte OKS sisteminde olanların birikimleri korunacak ve birikimler otomatik olarak TES'e aktarılacak. TES devreye girdiğinde aktarılan OKS dahil sistemdeki birikimlerden çıkışınız söz konusu olmayacak. TES zorunlu olarak uygulanacak. Bu nedenle OKS'den çıkmak istiyorsanız bu yıl bitmeden çıkmamız gerekecek.

TES, özel sektör çalışanlarının emekli dahil tamamını kapsıyor. Emekli olup çalışmaya devam eden (SGDP) çalışanların tamamı, zorunlu olarak TES'e girecek. Emekli olan ve özel sektörde çalışanlar en az 10 yıl sistemde kalıp kadınlar 58, erkekler 60 yaşını doldurduğunda sistemden çıkabilecek. Kamu çalışanları ve Bağ-Kur'lular ilk etapta zorunlu TES içinde yer almıyor.

TES için kesilecek primin çalışanın brüt ücretinin %3'ü, işveren katkısının %1'i ve devlet katkısının %30'u üzerinden başlaması planlanıyor. Zamanla işveren katkısının artırılacağı da alınan bilgiler arasında. Fakat münferit olarak TES için daha fazla ödemek isteyen çalışan ve emekli çalışana olumlu bir cevap verilmeyecek. Yani TES'te % 3'ten fazla birikim yapmak istiyorum diyenlere BES'te daha fazla ödeme yapabileceği söylenecek. TES sisteminde oransal kesinti planlanıyor. Bunu yaparken devlet bütçesinde TES için ayrılacak rakam belli olsun, bordrolar da sade kalsın diye düşünüyorlar.

TES kıdem tazminatları ile ilişkilendirilmesi de zamana yayılacak gibi duruyor. Kıdem tazminatının fona devri ancak siyasi ve hukuki bir kararla söz konusu olabilir. Şu anda kıdem tazminatı kaldırılıyor demek doğru bir açıklama olmaz. Diğer yandan, kıdem tazminatı kaldırılamaz demek de iyimser bir yaklaşım olur. Bu nedenle TES ile birlikte yapılacak düzenlemeleri takip etmek gerekir.

Kıdem tazminatları ile ilgili yapılacak bir düzenlemenin geçmiş birikimlerinize uyarlanması söz konusu değil, geçmiş kıdem tazminatı haklarınızın korunacağını rahatlıkla söyleyebilirim.

Kamuoyunda kıdem tazminatının 11 güne düşürüleceği şeklinde yapılan açıklamalar ise geçmiş taslak metin ve sendikaların endişelerinden kaynaklanıyor. Fakat, 2026 yılı OVP program metninde böyle bir cümle yok.

TES'te 10 yıl sistemde kalınacağı, kadınların 58 erkeklerin 60 yaşında çıkacağı ile ilgili de bir açıklama yok. Diğer yandan BES'ten yola çıkarak en az bu yaş ve prim ödeme süresinin olacağı konusunda yapılan yorumlar var. BES'te yer alan kurallar TES'te birebir uygulanacak diyemeyiz. TES için emeklilik, maluliyet, ölüm, evlilik, ilk konut alımı gibi durumlarda ödeme yapılacağı beklense de birikimin ne kadarının, hangi şartlarda ödeneceği konusunda net bir bilgi ne yazık ki yok. TES için genel kural, sistemden emeklilik ve ölüm hâlinde tamamen çıkılabileceğidir.

TES aynı zamanda sermaye piyasalarına uzun vadeli kaynak da sağlayacaktır. Bu nedenle denetim yapılmalı ve vatandaşın hakları korunmalıdır.

Amaç, yetmeyen emekli aylıklarına ikinci bir aylık olarak destek olmak olsa da birikim tutarı dikkate alındığında bunun çok da mümkün olmadığı şimdiden görülüyor.

TES'e geçildiğinde ilk başta % 0,5 ile işveren payının başlatılması zamanla artırılması planlanıyor. Devlet katkısında BES te olduğu gibi bir tavan rakamı olacak mı? bu sorunun da yanıtı da henüz yok.

Sistemin Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda kurulması, SPK ve Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından denetlenmesi bekleniyor. Her çalışanın sistemde BES'te olduğu gibi birikimlerini takip etmesi sağlanacak.

Şirketlerin bordrolama, imza, protokol gibi evraklarını insan kaynakları aracılığı ile tamamlamasının yanı sıra mevcut kıdem tazminatlarını da 2026 yılı öncesi ve sonrası diye ikiye ayırmaları gerekiyor. Mevcut iş sözleşmelerine TES konusunda olur alabilecekleri ek bir maddeyi de eklemelerinde yarar var.

TES'in önce kurumsal firmalarla başlaması sonrasında küçük işletmelerin dahil edilmesi de söz konusu olabilir.

Detayları süreç içerisinde netleştirmede tekrar değerlendirilebilecek sistemin bu defa özellikle çalışma hayatında aktif olarak yer alan gençlerimizin ileri yaşları için katkı koyacak bir sistem olmasını diliyorum.

Sağlıkla kalın!

İKTİDARIN EMEKLİ DÜŞMANLIĞINDA SINIR YOK!

ULUSLARARASI İŞÇİ DAYANIŞMASI DERNEĞİ

Tüm ülkelerde işçi ve emekçilerin, emeklilerin haklarına yönelik geniş kapsamlı saldırılar var. Fakat Türkiye bu konuda adeta başı çekiyor. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal örgütlülüğünün zayıf olması, iktidardaki işçi-emekçi düşmanı rejimin daha da pervasızlaşmasına neden oluyor. İktidarın saldırılarından en fazla etkilenen kesim ise emekliler. Çünkü siyasi iktidar, emeklileri tam manasıyla yük olarak görüyor!

2026 yılı için emekli aylıklarına enflasyon oranının neredeyse üçte biri kadar zam yapıldı. 16 bin 881 lira olan en düşük emekli aylığına %12,19'luk zam yapıldı. Bu zammın anlamı emeklileri ölmeden mezara koymaktır. Üstelik yüzde 12'lik zam yapıldıktan sonra bile kök aylığı 16 bin 881 liranın altında kalan milyonlarca emekli bulunuyor. Eğer taban maaş arttırılmazsa milyonlarca emekli hiç zam almamış gibi olacak. Kaldı ki bu zam oranı taban maaşa yansıtıldığında en düşük emekli aylığı yalnızca 18 bin 939 lira yani sefalet aylığı olacak. Ama bu kademli zammı vermek için bile nazlanıyor iktidar sözcüleri. Çalışma Bakanı, en düşük emekli maaşının arttırılması için yasal düzenleme yapılması gerektiğini, takdirin Meclis'te olduğunu söylüyor. Gelgelelim "takdir yetkisini" elinde tutan Meclis'te aktif milletvekili maaşı 273 bin lira, emekli milletvekili aylıkları ise 177 bin lira!

İktidar temsilcileri Türkiye'de 25,6 milyon sigortalı, 16,6 milyon emekli bulunduğunu söylüyorlar. Çalışan işçi sayısına oranla çok fazla emekli olduğunu, sistemin bu nedenle açık verdiğini ileri sürüyorlar. Bu yalanlarla işçiyle emekliyi karşı karşıya getirmeye çalışıyorlar. Emekli aylıklarını sefalet ücreti düzeyinde tutmalarını

meşrulaştırmaya çalışıyorlar. Medya yılın neredeyse 365 günü "emeklilere müjde" başlıklı sahte haberler yaparken bir yandan da 21 ilde emeklilerin sayısının aktif çalışan sayısını geçtiğini söyleyip bunun tam bir felaket olduğu yaygarasını koparıyor. TÜSİAD gibi patron örgütleri, "aktif yaşlanma" diyerek emeklilik yaşını daha da yükseltmeyi öneriyor. Zaten iyice zorlaşan emekliliği işçiler için hayal haline getirecek adımlar atılmasını istiyor. Yani saldırıların sonu geliyor.

Emekli sayısı emeklilerin açlığa, sefalete mahkûm edilmesinin bahanesi hâline getiriliyor. Oysa 16,6 milyon içinde sadece emekliler değil dul ve yetim aylığı alanlar da var. Emekli aylıkları ise öylesine düşük ki sayıları ne kadar olursa olsun emeklilerin oluşturduğu "yük", iktidarın har vurup harman savurdıkları karşısında tüy kadar hafif kalıyor. Emeklilerin uzun yıllar boyunca çalışarak oluşturduğu kaynakları, SGK fonlarını yağmalayanlar sermaye ve iktidar sahipleridir.

Emeklilere hayatı zindan eden iktidar, sıra propagandaya gelince en parlak tabloları çiziyor. Emeklilerin aylıklarının cep harçlığı düzeyine çekildiği 2024 "Emekli Yılı" ilan edilmişti. 2025'in son günlerinde emeklilerin ev kirası ödeyemedikleri için tuvaletsiz-banyosuz ucuz otel odalarında kalmaları medyanın gündemine girmişti. Aile Bakanı çıkıp bunun bireysel tercih olduğunu söyleyecek kadar ileri gitmişti. Emekliler açıklıkla, barınma sorunuyla boğuşuyor. Ömrünün son dönemini dinlenerek, sevdiklerine vakit ayırarak, huzur içinde geçirmesi gereken 4 milyon emekli aktif olarak çalışıyor. İş kazalarında ölen işçiler arasında çok sayıda ileri yaşta emekli bulunuyor. Ama Bakan tercihlerden, seçimlerden, özgürlükten bahsediyor!

İşçi sınıfını bölüp parçalayarak her bir kesimini düşük ücrete ve sefaletle mahkûm eden bu rejime genciyle, yaşlısıyla, kadınıyla, erkeğiyle, çalışanıyla, emeklisiyle birlikte karşı durmaktan, taleplerimiz etrafında birleşmekten başka çıkar yolumuz yok.

ABD Halklarının Tarihi – Howard Zinn

Howard Zinn bir tarihçi ama klasik anlamda değil. O, tarihi kazananlardan alıp kaybedenlere veren bir anlatıcıdır. Vietnam Savaşı karşıtı bir aktivisttir, sivil haklar hareketinin içindedir, üniversitede ders anlatırken bile öğrencilerini sokağa çağırır.

Amerika Birleşik Devletleri Halklarının Tarihi, 1980'lerde, Reagan döneminin neoliberal rüzgârı esmeye başlamışken yazılır. Resmî tarih anlatısına bir tokat gibidir. Başkanlar, generaller, şirketler geri çekilir; işçiler, köleler, kadınlar, yerliler, göçmenler sahneye çıkar.

Bu kitap şunu söyler: "Tarih tarafsız değildir; taraf tutar. Mesele kimin tarafında durduğundur."

Bir sahaf rafında durduğunda bile ağırdır; çünkü içi itirazla doludur.

Mülksüzler – Ursula K. Le Guin

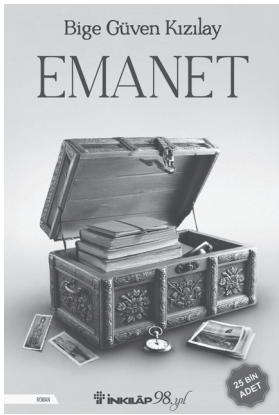
Ursula K. Le Guin, bilimkurguyu roketlerden kurtarıp etik ve toplum meselesi hâline getiren yazarlardandır. Babası antropologdur; bu yüzden Le Guin dünyalara bakarken hep "insan nasıl yaşar?" sorusunu sorar.

Mülksüzler, 1974'te, Soğuk Savaş'ın ortasında yazılır. Bir yanda mülkiyetin kutsallaştırıldığı bir gezegen, diğer yanda anarşist bir toplum... Ama Le Guin ne propaganda yapar ne masal anlatır.

Anarşizmi de kapitalizmi de insani zaaflarıyla birlikte gösterir.

Bu roman şunu fısıldar: "Eşitlik bir rejim değil, bitmeyen bir mücadeledir."

Bilimkurgu okuyor gibi başlarsın, siyasal teori okuyormuş gibi bitirirsin.

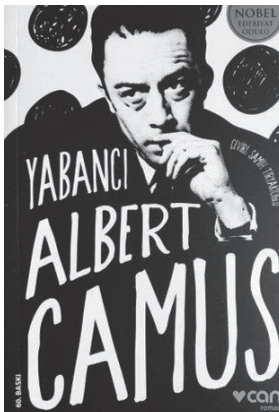

Emanet – Bige Güven Kızılay

Bir sahaf gözüyle söyleyeyim: Emanet, raflarda sesi çıkmayan ama elde kalıcı olan kitaplardan. Büyük laflar etmiyor, okuru yakalamaya çalışmıyor; tam tersine, sakın sakın çağırıyor. Aile, kökler, suskunluk ve devralınan hayatlar üzerine kurulmuş bu roman, "okunup satılan" değil, okunup saklanan kitaplardan. Sahaf bilir: Böyle kitaplar modası geçince değil, insanlar yorulunca kıymete biner.

Bige Güven Kızılay bu kitabı yazdığı dönemde daha çok bellek, aidiyet ve Köy Enstitüleri ruhu etrafında düşünen; hızlı, parlatılmış edebiyattan bilinçli biçimde uzak duran bir çizgideydi. Emanet, yazarın hem kişisel hem de toplumsal hafızaya yaslanan bu duruşunun ürünü. O yüzden roman, bir hikâyeye anlatmaktan çok bir şey devrediyor: susulmuş bir geçmişi, elde taşınan bir yükü.

Sahaf notu: Bu kitap geri gelme ihtimali olanlardan. Satılır ama akılda kalır

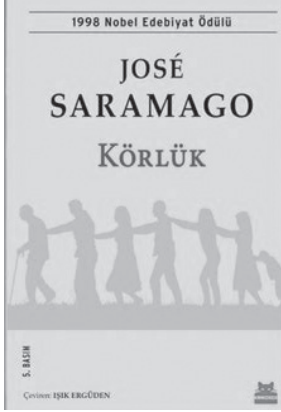
Yabancı – Albert Camus

Albert Camus, varoluşçuluğun kenarında duran ama hiçbir zaman tam olarak ait olmayan bir yazardır. Cezayir doğumludur; sömürgeciliği görmüş, yoksulluğu yaşamış, "hayatın saçmalığı" meselesini masadan hiç kaldırmamıştır.

Yabancı, 1942'de, Nazi işgali altındaki Fransa'da yayımlanır. Romanın kahramanı Meursault, toplumun duygusal beklentilerine uymadığı için yargılanır. Aslında suçu cinayet değil, uyumsuzluktur.

Camus burada şunu söyler: "Toplum seni ne yaptığından çok, nasıl hissettiğine göre yargılar."

Kısa bir roman ama uzun bir sessizlik bırakır insanda.

Körlük – José Saramago

Körlük, “çok satan”dan önce vicdan bölümüne koyulacak kitaptır; kapağına dokunan okur, elinde bir hikâye değil bir insanlık testi tutar. Saramago’nun meşhur noktalamasız metni özellikle seçilmiştir çünkü körlüğün kendisi de böyledir: İnsanı nefessiz bırakır.

1998 Nobel Edebiyat Ödülü’nü alan romanın yazıldığı dönem (1990’ların ortası) dünya, Soğuk Savaş sonrası “zafer sarhoşluğu” içindeyken bir yandan da Balkan savaşları, Ruanda soykırımı, yükselen neoliberal düzen, kent yoksulluğu ve toplumsal yabancılaşma gibi karanlık fotoğraflarla doluydu. Yazar, tam bu ortamda “ilerleme” masalının altını kazır: İnsanı medeni yapan şeyin teknoloji değil, ahlaki dayanışma olduğunu söyler. “Körlük” yüzeyde bir salgın hikâyesidir ama asıl derdi şudur: İnsanın başına felaket geldiğinde düzen değil, karakter ortaya çıkar. Devletin “kontrol” refleksi, kalabalığın vahşete yakınlığı, iyi insanların sessizliği ve çıkarın hızla örgütlenmesi...

Saramago, okura şunu sorar: “Gözlerin görse bile vicdanın kör olursa, sen de kör sayılmaz mısın?” Bu yüzden **Körlük** sadece bir roman değil; bugünü de hedefleyen bir uyarıdır.

FİLM DÜNYASI

YAMAN ÖĞÜT

A Late Quartet

(Son Konser), 2012, dram.

Yönetmen: **Yaron Zilberman**

Başroller: **Philip Seymour Hoffman, Christopher Walken, Catherine Keener ve Mark Ivanir.**

Film, 25 yıldır birlikte çalan ünlü bir yaylı çalgılar dördlüsünün hikâyesini anlatır. Ekip, viyolonselci **Peter’in** (Christopher Walken) Parkinson hastalığına yakalandığını öğrenmesiyle sarsılır. Bu haber, grubun yıllardır süren dengesini bozar; bastırılmış duygular, rekabet ve kırgınlıklar yüzeye çıkar.

Beethoven’ın geç dönem dördlülerinden esinlenen film, **sadakat, yaşlanma, tutku ve sanatın kırılma** üzerine zarif bir içsel dram sunar. Her karakter, müziğin ve dostluğun sınırdığı bu dönemde kendi “sesini” yeniden bulmaya çalışır.

A Late Quartet, klasik müzik dünyasının disiplinini ve duygusal yoğunluğunu derin bir insan hikâyesiyle birleştirir; sakin temposuna rağmen güçlü bir duygusal yankı bırakır.

Going in Style

(Son Macera), 2017, komedi.

Yönetmen: **Zach Braff**

Başroller: **Morgan Freeman, Michael Caine ve Alan Arkin.**

Film, yıllardır aynı fabrikada çalışan üç yaşlı dostun hikâyesini anlatır. Emeklilik maaşları bir banka skandalı yüzünden kesilince, geçim sıkıntısına düşen bu üçlü beklenmedik bir karar alır: **kendi haklarını almak için bir banka soygunu planlarlar.**

Yaşları ilerlemiş olmasına rağmen hâlâ hayattan vazgeçmeyen bu dostlar, hem komik hem de içten bir maceraya atılırlar. Film, dostluğun gücünü, yaşlılığın getirdiği mizahi yönleri ve adalet arayışını sıcak bir dille işler.

Going in Style, eğlenceli temposu, duygusal alt metni ve usta oyuncularının enerjisiyle keyifli bir “yaşlı ama pes etmeyen kahramanlar” hikâyesidir.

Emekliler Tandoğan'dan Seslendi: "SÖMÜRÜYE SON, BÜTÇEDEN HAKKIMIZI İSTİYORUZ!"

Haber: Mahinur Özur Biler

6 Aralık 2025'te Ankara Tandoğan'da, Yurttaş Birlikteliği Platformu'nun çağrısıyla düzenlenen "Emeklilerin ve Emekçilerin Bütçe Hakkı" mitingi binlerce yurttaşın katılımıyla gerçekleşti. Mitingde; emeklilerin, emekçilerin, gençlerin ve engellilerin insanca yaşam talepleri; bütçeden adil pay istemi, sağlık hizmetlerine erişim ve barınma hakkı gibi konular öne çıktı. Etkinliğe çok sayıda sivil toplum örgütü, sendika, meslek örgütü ve siyasi parti destek verdi.

Katılımcılar, Anadolu Kültür Merkezi önünde buluşarak sloganlar eşliğinde Tandoğan Meydanı'na yürüdü. Meydanda buluşan binlerce emekli ve emekçi pankartlar ve sloganlarla bütçe hakkı ve insanca yaşam taleplerini dile getirdiler. Miting alanında hem emekliler hem de çalışanlar ortak sorunlarını gündeme taşıdı. Türkiye İşçi Partisi de çeşitli şehirlerden gelen emekli üyeleriyle mitinge destek vererek dayanışmayı büyüttü.

Bu miting, neoliberal politikaların yarattığı yoksulluğa karşı halkın örgütlü tepkisi olarak öne çıktı. Emekliler, "bütçe hakkı" talebiyle yalnızca kendi yaşam koşullarını değil, tüm emekçi sınıfların geleceğini savundu. Tandoğan Meydanı, halkın birleşik mücadelesinin ve dayanışmasının sembolü hâline geldi.

İzmir

İzmir

İzmit

Balıkesir/Edremit'te ortaklaştırmak ve büyütme

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

1. EMEKLİ KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

23 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirdiğimiz 1. Emekli Kurultayı'na katılan emekli alan örgütlenmesinin temsilcilerinin dayanışma, güç ve eylem birliği anlayışı ile aşağıdaki temel konuları kapsayan sonuç bildirgesi oluşturuldu:

1. Bütçe görüşmelerinin sürdüğü bugünlerde; bir avuç zengin için değil "emekçi ve emekli için bütçe" şiarıyla yola çıkıyoruz.
2. 2026 bütçesinde SGK'ya ayrılan payın, emeklilerin onurlu ve insanca yaşamına uygun oranlara erişmesi için mücadele edeceğimizin altını çiziyoruz.
3. Aylık bağlama oranının (ABO), 2008 öncesindeki seviyesine getirilmesini; intibak yasasının ivedilikle çıkarılmasını; staj ve çıraklık sürelerinin sigorta başlangıcı olarak kabul edilmesini; BAĞ-KUR kapsamındaki emeklilerin tescil, ihya ve prim eksiklerinin giderilmesini talep ediyoruz.
4. EYT yasasında eksik kalan 5000 prim gün düzenlenmesinin yapılmasını ve kısmi emeklilik hakkının teslim edilmesini talep ediyoruz.

5. Emekli aylık ödemesinde, büyümeden oluşan katma değer oranının, tekrar %30'dan %100'e çıkarılmasını sağlayacak ve asgari ücretten kesilen gelir vergisi nedeniyle taban aylıkta yığılma olmasını engelleyecek yasal düzenlemenin ivedilikle TBMM'ye sunulmasını bekliyoruz.

6. Modern toplumun olmazsa olmazı olan "örgütlenme hakkı" kapsamında emekli sendikalarının Anayasal teminat altına alınması ve yeni "emekli yasası ve emekli sendika yasası" için birleşik mücadele kararlılığımızı kamuoyuyla paylaşıyoruz.

7. Orta ve uzun vadeli kazanım hedeflerinin yanı sıra son 20 yılda kaybettiğimiz haklar için güncel mücadeleyi çarşıda, pazarda, sokakta, alanda geri kazanma iradesini ilan ediyoruz.

Kurultay konuşmalarının tamamlanması sonrasında yukarıdaki konuların şu cümle ile ifade edilmesi ve kamuoyu ile paylaşılması kararı oy birliği ile alındı:

"2026 yılını emekli mücadele yılı ilan ediyor, herkesi başta sendikal hakkımız olmak üzere tüm kaybettiklerimizi geri alacağımız birleşik mücadeleye çağırıyoruz."

2021 Tüm Emekliler Sendikası
Bağımsız Emekliler Sendikası
Birleşik Emekliler Sendikası
Disk Devrimci Emekliler Sendikası
Emekli Meclisi

Emekli Meclisleri Sendikası
Emekli ve Emekçiler Dernekleri Federasyonu
Engelli Emekliler Federasyonu
EYT Ve Emekliler Federasyonu
Türkiye İşçi Partili Emekliler

